

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

1933 – 1958

25

ЮВІЛЕЙНИЙ
АЛЬМАНАХ

25-ліття МУН

1933-1958

JUBILEE
ALMANAC

Youth of ODWU
25th Anniversary

1933 - 1958

Published by the Central Executive Committee
Youth of ODWU

New York — 1958

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

25-ЛІТТЯ МУН

1933 - 1958

Видання Головної Управи
Молодих Українських Націоналістів у ЗДА

Нью Йорк — 1958

З редагував
Анатоль Домарацький

Адміністратор
Дмитро Сіз

Обкладинка
артист-маляр Александер Климко

НАЦІЯ НАД УСЕ!

НАША СИЛА В НАС САМИХ!

Ол. Неприцький-Грановський

МОЛОДИМ УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛІСТАМ

*Виходьте в світ!
Життя промощується перед Вами . . .
Ще кілька літ —
І Ви рядитимете світом, нами . . .*

*Життя навзись!
Щоби наказувати — треба вміти.
Тому угись
В житті шукати істини і сміти . . .*

*Зерно надій
Рости, плекаючи у серці своєму,
Скрізь щастя сій —
І Рідний Край не дай в оскорб нікому.*

*Для срібних струн
Черпас молодість одвігне світло —
І в праці МУН
Несе ідеї волі всім привітно.*

*Живем у гас,
Коли життя вагомостей події
Чекають Вас.
Не спізнуйтеся — знагимості і в дії!*

*В красі весни
Великі прагнення вкладіть — зробити!
І майте сна, —
Щоб юних літ, найкращих, не згубити . . .*

СЛОВО ГОЛОВИ ПУН ПОЛК. А. МЕПЬНИКА ДО МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ, ВИГОЛОШЕНЕ В ЛИПНІ 1957 РОКУ

Дорога Молоде!

Щоб за життя мого побачити Вас, наймолодшу генерацію нашого Руху, прибув я з-за океану до Вас, доньок і синів українських батьків, які не забули, що в Ваших жилах пливе українська кров, які не цураються свого українського походження, не цураються мозольної руки нашого фармера чи робітника-гірника, що в погі зола добытий гріш клали в розбудову народніх установ, вкриваючи густою мережею їх Америку і Канаду від Атлантийського океану по Тихий. Прибув я до Вас, яким дорогою є Україна, батьківщина батьків Ваших, і вірю, що прийде час, коли, звільнена з московського поневолення, пригорне вона у свої материнські рамена синів, внуків і правнуків тих, що, гнані нуждою і переслідувані ворогом, мусіли покинути рідні пороги й іти на гужину, щоб знайти захист серед вільних народів світу, в гостинній Америці, другій батьківщині своїй.

Ви вже є не скитальцями, а громадянами цієї країни, яка великодушно прийняла Ваших батьків. Не один з Вас засвідчив у всесвітній війні своєю пролотою кров'ю відданість цій землі. Не один з Вас уже вкложився в громадське, господарське і політичне американське життя, даючи свій вклад у зростання величі цієї країни, здобуваючи одну за одною позиції, які ведуть Вас до впливу, а згодом до керми справ в поодиноких ділянках організованого американського життя. Перед Вами розкриваються велетенські можливості як смієгосподарів цієї країни, які мають свої права, але мають і свої обов'язки-завдання.

Подвійні обов'язки лежать на Вас, Молодих Українських Націоналістах, бо — обов'язки супроти землі, на якій здебільша родились Ви, і обов'язки супроти рідної землі батьків та дітів Ваших. Ці обов'язки-завдання покладає на Вас українська кров, українське походження і свідомість посланництва Вашого для здійснення великої ідеї: віднови Самостійної Соборної Української Держави.

Любовні і віддані землі, на якій Ви родились, працюйте і докладайте всіх зусиль для росту і могутности Америки.

Вірні заповітам батьків за нашу Правду і докладайте всіх зусиль щоб допомогти збудувати державний храм у вільній Україні.

Велетенські завдання, які стоять перед Українським Націоналістичним Рухом, а в тім гислі й перед Вами на американській землі, не зуміє виконати ніхто краще як ті, що любов до України виссали з грудей української матері, вколисувались звуком української пісні і на ціле своє життя зберегли в своїх душах образ України, зацпенений батьками.

Нам'ятайте, що не ми єдині втратили самостійну нашу державу. Втрагали її й інші великі та малі народи. Але здобували її наново тільки безкомпромісовою боротьбою з ворогами своїми і жертвенним вкладом невсипущого труду цілих поколінь у визвольні змагання свої. Хай прикладом нам буде жидівський нарід, розсіянний, як і ми, по всьому світі, який по тисягах літ відновив самостійну свою державу Ізраїль на прадідівській землі.

Коли дивлюся на Вас, Дорога Молоде, на сяючі очі Ваші, погідні зола, вроду дієзат, молодегу силу юнаків, кріпне крицею віра в невмирущість українського роду, що його жде велика місія в історії людства на грані двох континентів.

До орлиного цього лету готуйте юні крила, Подрузи і Друзі, щоб принести Україні волю, щастя і велич.

Слава Україні!

МУН В НЕДАВНО-МИНУЛОМУ Й СУЧАСНОМУ

На підставі матеріалів з архіву Головної Управи Молодих Українських Націоналістів виготовлено панєно Павлиною Мигаль-Різник та Олегом Домарацьким.

Минає 25 років, як на терені ЗДА позгала діяти молодега організація МУН, до якої в більшості належала тут роджена українська молодь. Організація та своєю активністю вибилася в скорому часі на передове місце. Та вся діяльність з минулого МУН поволі забувається. Тому, щоб бодай дещо врятувати від цілковитого забуття, щоб пригадати бодай деякі світлі моменти з праці МУН та щоб побіжно згадати з тих рядів молоді тих, які присвятили стільки праці й часу для добра організації, рішились ми списати з минулого бодай те, що залишилось в пам'яті та в архівах ГУ МУН.

В рядах ОДВУ — української націоналістичної організації в ЗДА, що постала 1929 року з метою допомоги революційно-визвольній боротьбі українського народу тоді під проводом ОУН, опинилося й поважне число молоді, яка недавно прибула з краю, де була активною в рядах УВО-ОУН, чи під міцним їхнім впливом. Рівночасно в ОДВУ опинилося також велике число тут родженої молоді, батьки яких були членами ОДВУ, чи симпатизували й піддержували працю цієї організації. Вже тоді, щоправда, належали також ми до молодечого клубу, ходили до української народної школи там же, та належали також до школи танків Василя Авраменка, — однак ніде не відчувалося того внутрішнього вдоволення, що робилося щось корисного для України, як у рядах ОДВУ. Тут віднайдено в дійсності ідейну організацію, що в основу своїх завдань поставила допомогу українським націоналістам у їх визвольній боротьбі.

Однак не довго довелось побувати в рядах II Відділу ОДВУ, бо вже в 1932 році постас секція молоді ОДВУ при II Відділі, яка пізніше стає I-им Відділом Молодих Українських Націоналістів (МУН). До Відділу МУН в Нью Йорку належала майже виключно тут роджена молодь, — більшість з нас не знали добре української мови, а тому в початках ми провадили сходини й збори в англійській мові. Також численні реферати, а зокрема дискусії проваджено всім зрозумілою мовою. Хоч ми і надалі держали зв'язок з відділом ОДВУ, однак в своїй праці користувалися повною свободою, — вибирали свою управу з рядів молоді, опрацьовували програму праці, організували власні імпрези, приготовлювали реферати та дискутували вільно на різні актуальні теми. Праця велася гармонійно без поважніших розходжень. На керівні пости вибирали ми щорічно тих одиниць, які виказували якнайбільше бажання працювати для відділу та визвольної боротьби і мали належні здібності й підготовку до такої праці. Щоправда відділ МУН ще тоді вибирав окрему дорадчу комісію з членів II Відділу ОДВУ, до якої зверталися ми з усіма своїми клопатами, за порадами, вказівками, чи допомогою.

Першим головою Відділу МУН в Нью Йорку вибрано Степача Дроботія, дуже активного і здібного промовця, який водночас вмів гарно писати. Мав він також поважні організаційні здібності, а тому Відділ МУН відразу нараховував 30 членів. Іншими головами МУН, наскільки пригадуємо, були: Микола Миронюк, Осип Іванів, Ольга Задорецька, а членами управи були ще: Василь Рибак, Євген Петрик, Марія Вінтоняк, Еміль та Олія Гришко, Теодор Моторний, Едвард Серединський, Микола Костів, Богдан Бучак, Пауліна Мигаль-Різник.

В початках найбільшу увагу звертали ми на освідому працю між самими членами, бо відчували, як мало знали ми про український націоналізм, про національну революцію, про різниці між націоналістами та іншими українськими партіями й організаціями, про небезпеку комунізму і т. і. Тому, що майже на кожних сходинах розробляли ми актуальні проблеми окремим рефератом та вільною дискусією.

В той час прости українського націоналізму вже йшла шалена кампанія українських соціалістів і комуністів, що тоді були епліновими й мали численні кадри вишколеної молоді. Ця молодь мала відвагу приходити на наші публічні виступи, де старалася доказувати „облудність“ націоналізму, (який порівнювали з фашизмом) та намовляли до їхнього типу „демократії“. Отож, щоб могли успішно протидіяти таким атакам наших противників, ми були змушені звернути найбільшу увагу на вишкіл самих своїх кадрів.

Цілий ряд доповідей на різні актуальні теми дав нам теперішній о. Володимир Буката, дуже здібний бесідник та знавець тих проблем, що тоді цікавили молодь. Також допомагала нам і ЦУ ОДВУ, яка відкрила політично-культурні курси для молоді, де ми одержували відповідні проблеми до підготування реферату, який опісля виголошували перед курсантами та мусіли бути приготованими відбити всі протиаргументи і закиди, що вмисно сипалися від присутніх курсантів. Тими курсами живо цікавився д-р Лука Мишуга, який постійно їх відвідував, служив вказівками й порадами та не жалував критичних завваг для покращання діяльності молоді.

При Відділі МУН мали ми також аматорський гурток, який підготував кілька легких комедій. Через цей гурток ми заохочували своїх членів краще вивчати українську мову, а рівночасно зароблені гроші жертвували на визвольний фонд. Наша перша комедія — „Два домики — одна фіртка“ була незвичайно успішною і з морального і з матеріального боку. Ми мусіли повторити її в Нью Йорку, а також були запрошені з виставою до Брукліну та інших місцевостей.

Ще одним важливим завданням МУН були збіркові акції на визвольний фонд ОУН серед членів та широкого громадянства, зокрема з нагоди різних публічних імпрез. Всі ми одержували залізні пушки УВФ, що їх ми старалися чимскорше заповнювати „даймами“ й передавали до II-го відділу ОДВУ. Під час широкої кампанії Центральної Управи ОДВУ з збіркою 40-тисячного фонду в допомогу визвольним акціям ОУН, один тільки II-ий Відділ ОДВУ зложив протягом одного року біля 2.000 доларів, в тому й поважні зборки молоді. Коли зважати, що в той час пересічна тижнева заробітна платня виносила біля \$10-15, тоді зрозуміємо, яку то поважну суму потрапив зібрати один відділ та як щедро складали свої датки наша молодь та все наше громадянство.

З прикладом Нью Йорку пішли також інші осередки, де існували відділи ОДВУ з поважним числом тут родженої молоді. Тут бо також скоро підчувається потреба творити окремі секції молоді, а то й відділи МУН на взірць ньюйоркського.

Процес зростання відділів МУН дуже поживився завдяки організаторові Т. Свистунюві, якого з кінцем 1933 року висилає ЦУ ОДВУ в терен. Студіюючи право на американському університеті, він добре володів англ. мовою та вмів підняти дорогу до сердець нашої, тут родженої молоді. В той час він був головним організатором ЦУ ОДВУ та відвідав біля 55 громад з промовою „Шлях до волі через Національну Революцію". У великій мірі його патріотична промова мала поважний вплив на молодь, в наслідок чого в багатьох осередках зростають чисельно відділи ОДВУ, поповнені молодечими членами, а то й постають секції та відділи МУН. Так сталося в Гемтремк і Дітройт Міш. та в Арнолд, Ембрідж і Філадельфії, Па., а далі у Вілмінгтон, Дел., Балтімор, Мд., Шикаго й Елмвуд Парк, Ілл., Клівленд, Огайо та по інших громадах.

Скоро можна було наглядно побачити запал і активність тої молоді. Появляються дописи й статті англійською мовою в органі ЦУ ОДВУ „Вістник ОДВУ" і вже у вересні 1933 року появляється сторінка Молодих Українських Націоналістів, до якої дописує молодь з різних місцевостей, як — Марія Пітух з Арнолд, Па., Іван Гнатиш з Вілмінгтон, Дел., Могдаліна Семенків з Балтімор, Мд., Анастасія Галабан з Ембрідж, Па., Ольга Небор з Нью Гейвен, Конн., Соня Кач з Трой, Н. Й., Анна Труш з Клівленд, Огайо, Анна Біла й Олександр Яремко з Філадельфії, Па., Степан Дроботій і Павлина Мигаль з Нью Йорку та інші.

Класичний взірць зростання й діяльності МУН бачимо на прикладі відділу в Гемтремк, Міш. Правда, до відділу ОДВУ в Гемтремк належала й тут народжена молодь, та це в більшості був свідоміший елемент, або діти старших членів ОДВУ, — однак, масово молодь до цього відділу не горнулась. Та образ цілковито змінюється, коли почалася організація окремого відділу молоді —МУН. Як і по всіх інших осередках, молодь тут горнеться до нього, працює з посвятою та гордиться з своєї приналежності до цієї молодечої організації. І так, коли на основуючих зборах цього відділу в Гемтремку, що відбулися 9-го жовтня 1933 року вписуються до нього 14 молодих юнаків і юначок, то вже місяць пізніше відділ поповнюється новими членами, начисляючи вже 35 членів і з кінцем того року — понад 40. Був це не абиякий успіх згуртувати в патріотичній організації стільки тут народженої молоді та запрягти її зразу до громадської праці — гарячої, відданої праці в користь визвольного руху українського народу.

Зорганізувати цей відділ МУН допомогли члени ОДВУ, зокрема тодішній секретар відділу ОДВУ ч. 4 п. Іван Курчак, який пояснив на перших зборах цілі й завдання організації. Також на чергових сходах МУН брали участь члени ОДВУ, щоб ознайомити молодь з організацією ОДВУ, українським націоналізмом та діяльністю УВО й ОУН на рідних землях.

Молодь звичайно цікавиться спортом.

Омелья Сенник-Грибівський промовляє на Націоналістичному Дні у червні 1933 року.

Дружина відбиванки МУН у Гемтрек, Мінс, в роках 1933-1934. Зліва останній ряд: Іван Андрушко, Іван Газин, Василь Холявка. Другий ряд, стоять: Іван Васько, Іван Орис, Степан Кульчицький, Іван Федішин, Віктор Кіцул, Павло Войтович. Сидять: Павло Войтишин, Іван Годяк, Степан Данилишин, Володимир Данилишин, Еміль Заблоцький. Останній ряд: Михайло Данилишин, Василь Чорний.

Тому не дивно, що Відділ МУН у Гемтремку на самих початках свого існування звертає увагу на цю ділянку активності молоді, організуючи серед членів дружину кошівки.

З того часу заховалася в архівах МУН фотографія тієї дружини (яку вижче містимо). Цікавим є той факт, що між молодими мунівцями тієї дружини бачимо й відомого фільмового артиста Івана Годяка (сидить другий зліва). Не можемо забути, що тоді коли поважна кількість тут родженої молоді на кращих становищах здебільша цуралась свого походження — цей щирий український патріот не тільки не соромився свого українського походження, а навпаки, з гордістю це завжди наголошував, а що важливіше — навіть під тиском впливових сил Голивуду Іван Годяк не погодився змінити свого українського імені. Коли, попри його патріотичну родину (його батько є активним членом ОДВУ) та попри інші українські впливи, частинно до цього причинилася й організація МУН, якої членом він був, то з того факту ми повинні бути горді й радіті, що існування МУН-у у минулому таки залишило тривкі сліди в серцях тут родженої молоді, згуртованої колись у відділах МУН-у.

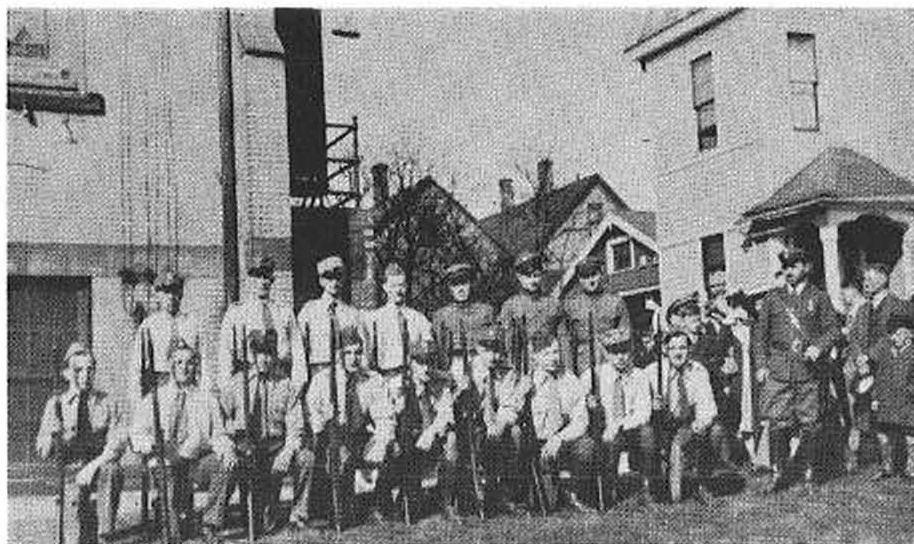
Цілий 1934 рік проходив під гаслом організування української тут родженої молоді, бо недвозначно можна було завважити, що ця молодь може безслідно пропасти для української спільноти, як не вживеться протизаходів. Тому й ЦУ ОДВУ звернула пильнішу увагу на ту проблему і коли з її рамени роз'їжджав по всіх скупченнях

української іміграції головний організатор адв. Теодор Свистун то він, крім інформування українського загалу про визвольну боротьбу українського народу і революційну діяльність ОУН і крім організування нових відділів ОДВУ, звертав велику увагу на притягнення якнайбільшого числа тут народженої молоді чи то до відділів ОДВУ, чи до окремих відділів молоді МУН. Попоредньо була вже згадка про постанову й діяльність відділів МУН у Нью Йорку і Гемтремк. Треба згадати ще й другі відділи МУН, що постали майже в цей сам час і внесли багато нового в організаційне життя молоді крім менш-більш подібної культурно-освітньої діяльності.

Група молоді з Нью Інгленд

Відділ МУН у Філадельфії, Па., постав 20-го лютого 1934 року і першим його головою вибрано Олександра Яремка, а секретаркою Анну Білу. До кількох місяців відділ начислав поперх 50 членів, мав зорганізовану свою танцювальну групу й приготовлявся западливо до створення дружини „бейзболу" й до плянового поширення інших ділянок спорту між українською молоддю, щоб в Націоналістичному Дні, що мав відбутися влітку того ж року могла пописуватися своїми спортовими здібностями та військовим впорядом. Ентузіазмом і промотором спорту був голова відділу Олександр Яремко, який з запалом і завжди новими ідеями старався з допомогою спорту, спортових змагань і спортових свят цілих округ, а то й цілої Америки, притягнути

Під час Великодніх Свят коло церкви 1938 року в Клівленді

Відбитки з програм Націоналістичних Днів в Клівленді

і держати українську молодь при організації і при українстві. Хоч і не повелось йому здійснити всіх планів, однак багато з його ідей прийнялося пізніше й були вживані з успіхом іншими молодечими організаціями.

Одним із найкращих і найміцніших відділів МУН, що постали в тому році, був відділ МУН у Клівленді, Огайо. Офіційно зорганізовано відділ МУН 18-го березня 1934 року у залі Українського Народного Дому, де відбувалися й усі дальші сходи й імпреди того ж відділу. В тому ж дні до відділу вписалося 51 членів. Відділ у скорому часі скріпився новими поповненнями і скоро перевищив число 150 членів. Першим головою відділу став Іван Когут, а секретаркою Анна Труш. Вони в дійсності стали душею відділу й завдяки їм той відділ так скоро зростав і кріпшав. Правда, не можна поминути факту, що відділ МУН був цілий час під опікою ОДВУ і що голова того ж відділу Іван Попович дуже багато часу й енергії посвятив, щоб дати можливість організованій молоді йти правильним шляхом, щоб на сходинах відділу ознайомлювати молодь з українськими проблемами, а головно з визвольною боротьбою ОУН та, врешті, щоб молодь крім розваг і спорту при звичаювалася до відповідальної громадської праці й жертвенності для українського визвольного руху.

Клівлендські українці з гордістю і радістю приглядалися, як їхня молодь з ентузіазмом вчиться провадити сходи по-українськи, як живо дискутує вона українські проблеми, як радо допомагає всім підприємствам відділу ОДВУ, прихід з яких ішов на визвольний фонд. А вже великою радістю було бачити, як десятки вишколеної молоді рівними рядами в синіх одностроях з рушницями на плечах вимаршували на Національні Дні і на маневри. Вважалося неодному, що це відродилася українська армія серед тут родженої молоді і що Україна не має потреби сумувати по своїй програній, бо буде кому підняти „червону калину“.

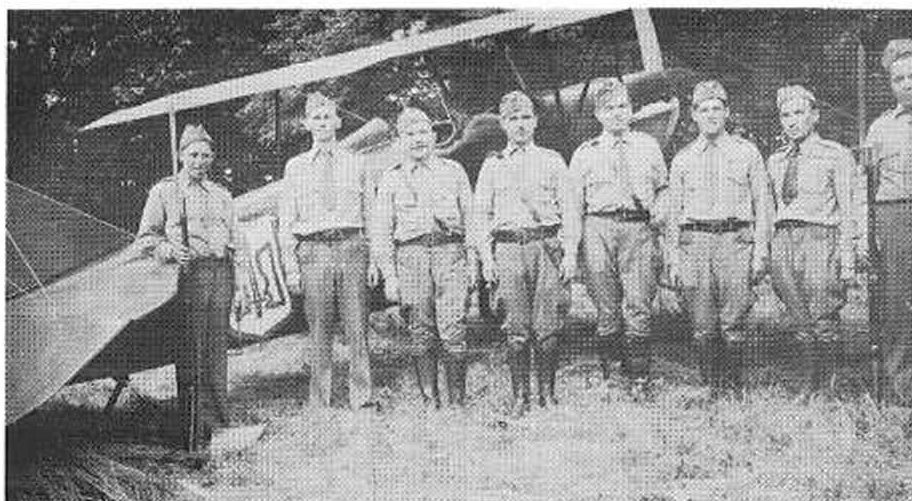

Під час посвячення літака 4-го липня 1935 року в Клівленді, Свістун і Попович стоять в уніформах

Клівлендська молодь може похвалитися і ще одним досягом, а саме своєю летунською школою й закупном літака „*Націоналіст*”. Був це час, як усі держави звертали велику увагу на розбудову свого летунства, бо знали, що воно стане найважливішим засобом оборони й атаки. І в той час всі ставили такий натиск на розбудову і будучність летунства, українці не мали жадної можливості розбудовувати своє летунство і школити кадри летунів, а всім було ясно, що без летунства і без вишколених техніків український нарід не має великої шанси на вигнання визвольних змагань, коли б розгорілася нова світова війна. Зрозуміли це в першу чергу провідники ОДВУ і 4-ий З'їзд ОДВУ літом 1934 року доручив своїм клітинам почати закладати летунські школи і вишколювати будучих летунів, бо ясно їм було, що українці не можуть залишитися поза і мусять присвятити незвичайно пильну увагу справі розвитку українського летунства (тим більше, що на рідних землях під окупантами нема жадних спроможностей воховувати українських летунів та взагалі технічно розбудовувати українське летунство). Так заходами молоді того ж року постала в Нью Йорку летунська школа ОДВУ, учителями якої були фахівці цього діла, а саме інженери українці Р. Корманицький і В. Семенина та американець В. Гілліган. Головним завданням цієї школи було притягнути якнайбільше число української молоді, закупити свій власний літак, зорганізувати на черговий рік табор українських летунів, полученний з курсом і практичними летами, взяти участь наступного року в „глайдерським” міжнароднім констесті, бо ця летунська школа скоро закупила „глайдера”.

Хоч почин творення летунських шкіл вийшов від молодих ентузіастів Нью Йорку, то клівлендська летунська школа, що була зорганізована пізніше, мала більше учнів, мала американського майора за інструктора й у скорому часі потрапила закупити свого власного літака, якого охрещено назвою „*Націоналіст*”.

Треба тут підчеркнути, що українська тут роджена молодь не була лише активною по відділах МУН, але ще багато більше тієї молоді

Під час посвячення літака 4-го липня 1935 року в Клівленді

було по відділах ОДВУ, де вони спільно з старшими працювали і втягалися до громадського веза. Хочемо бодай коротко згадати такі відділи ОДВУ, в рядах яких опинилося поважне число молоді, от як Ембрідж, Па., де душею відділу ОДВУ стають здебільша молоді люди, як Михайло Скрабут і Анастасія Галабан, як Трой, Н. И., де до ново-зорованого відділу ОДВУ вписується 23 молодих членів і секретаркою відділу стає молода Соня Коць. Подібне діялося й по інших відділах, як у Когове, Вотервліт, Вабилон і Бруклін, Н. И., Вілінг, Вест Вірдж., Пасейк, Н. Дж., Вілмінгтон, Дел., Балтімор, Мд., Провіденс, Фол Ривер і Сентрал Фолс, Р. Ай., Нью Гейвен, Нью Брїтейн, Гарфорд і ін.

Як націоналістична молодь Нью Йорку й Клівленду може похвалитися започаткуванням летунських шкіл МУН, так націоналістична молодь Шикаго може бути гордою з факту започаткування видання українського журналу англійською мовою „Тризуб” („Трайдент”). З провінційного журналу-бюлетеню став він пізніше садиноким українським журналом, друкованим англійською мовою у ЗДА. „Тризуб” розходився не тільки серед тут родженої української молоді, але також між широкими впливовими кругами американських і канадійських політків, серед визначних осіб, бібліотек та наукових інституцій, як теж між амбасадами всіх держав у ЗДА.

Організаційна хвиля докотилася до Шикаго дещо пізніше, як сталося це на сході ЗДА, бо щойно в початках 1935 року. В той час в Шинаго вже діяли 4 міцні відділи ОДВУ, за допомогою яких постали там весною 1935 року 4 відділи МУН та рівночасно зоровановано там Округну Раду МУН для координування праці цих відділів. Для організації згаданих відділів заслужилися деякі відомі члени й організатори ОДВУ й МУН, з яких треба зокрема відзначити Володимира Дідика, Григорія Семочка й Матвія Ризу (провідні тоді члени ОДВУ), Івана Когута — організатора МУН на стейт Огайо, як і двох молодих шикаговців — Івана Савчина та Михайла Сенчука. Відділи МУН постали в таких частинах Шикаго: ч. 2 на Північному Заході Шикаго, ч. 46 на Полудні Шикаго, ч. 47 у Генсон Парку та ч. 52 в дільниці Борнсайд.

Учасники Панахиди маршують до церкви в листопаді 1938 року

Рішуче належиться признання українській молоді Шикаго за те, що протягом одного року масово вступає до відділів МУН, захоплюється українським націоналізмом всупереч непопулярності націоналізму серед американців. І це тимбільше, коли взяти до уваги, що ця молодь згодом не вдоволяється лише сходинами відділів, доповідями, влаштуванням різного роду імпрез, творенням спортивних дружин, спортовими змаганнями й виступами на Націоналістичному Дні в Шикаго й інших місцевостях, — а приступає до видавання націоналістичного журналу (вперше бюлетеню) англійською мовою п. н. „МУН Вісті Тризуб“, вважаючи, що тільки друкованим словом можна було знайти шлях до сердець молоді та до сумління чужинного світу. Не зважаючи на труднощі й перешкоди, націоналістична молодь Шикаго реалізує свої задуми і вже у листопаді 1935 році випускає перше число „Тризубу“ на цикльостилі, присвячене популяризації МУН і завдань цієї молодечої організації. Редактором „Тризубу“ були в Шикаго Михайло Сенчук, Володимир Дідик, мол. та Іван Сачин. В першому числі „Тризуба“ помітною статтею є стаття „Чому український націоналізм?“. Від самих початків молодь була змушена завзято промовувати шлях ідеям українського націоналізму між тут родженою українською молоддю й мусіла зводити боротьбу з впливовими демократично-соціалістичних течій, які в початках адміністрації президента Рузвельта були загально популярними. Відомо, що ця адміністрація визнала ССРСР, нав'язала з ним дипломатичні взаємини, стараючись добути його приязнь, а в той час до урядових інституцій пролізло багато людей лівих переконань, які використовували свої становища для закріплення позицій лівих течій і на боротьбу з усіма націоналізмами. Тому тим більше треба подивляти націоналістичну молодь Шикаго, що в той несприятливий час для ідеї українського націоналізму вона не вагалася їх популяризувати й

Під час Великодніх Свят 1938 року коло церкви в Клівленді

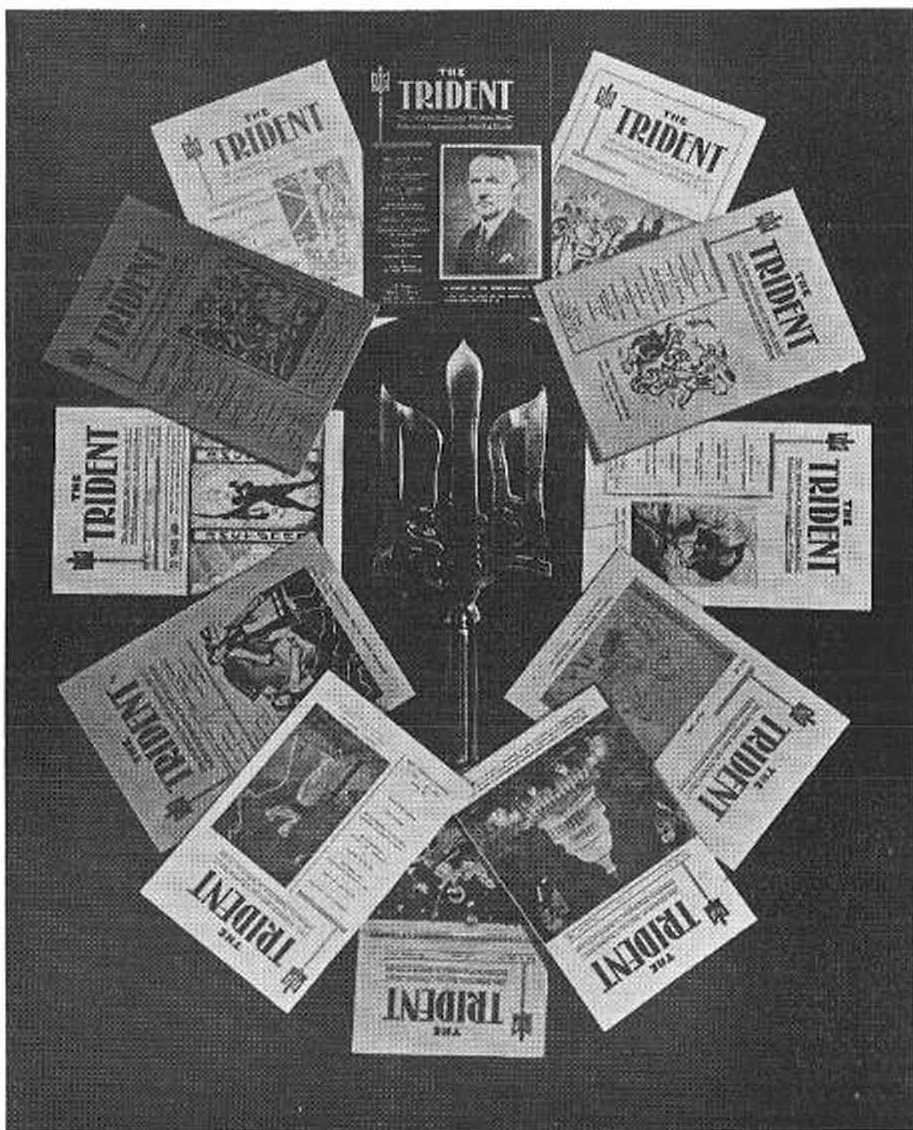
всюди та завжди підкреслювала, що для української нації єдиний рятунок — це Українська Національна Революція, та що завданням еміграції є всіми силами й засобами допомогти Організації Українських Націоналістів виконати свою місію.

Через три роки націоналістична молодь в Шикаго видавала місячний журнал „Тризуб”. Щойно в 1939 році Центральна Управа ОДВУ перебрала даліше видання цього журналу, змінивши також місце осідку редакції й адміністрації на Нью Йорк. В той час до Нью Йорку прибув з Мікізрак, Па., після закінчення своїх журналістичних студій на Пітсбурзькому Університеті, молодий і здібний журналіст — Роман Ляпіка. В Нью Йорку познайомився він з провідними членами ОДВУ й МУН і, працюючи в тих організаціях, скоро доповнив своє знання в українській проблематиці, посвятивши своє знання, час й енергію зокрема редагуванню журналу „Тризуб”. В той час цей журнал став дійсно зразковим і популярним не тільки між українською молоддю, — але, як вже згадано вище — і серед чужинного світу. Численні міські й університетські бібліотеки зверталися до адміністрації „Тризуба” з проханням вислати їм цей журнал, бо було в ньому велике зацікавлення.

Члени Проводу ОУН в Америці на Конгресі Українських Націоналістів, вересень 1938 року. Від ліва: Ярослав Варановський, ген. Віктор Курманович, полк. Роман Сушко з членами МУН

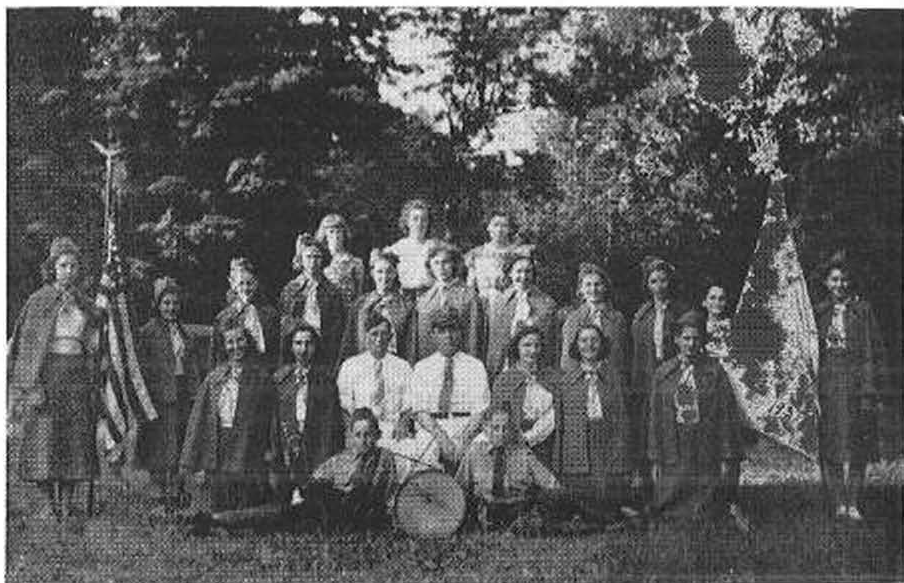
Крім актуальних статей самого Романа Ляпіки

Копії відбиток з „Трайде́нт”

і В. Душника в журналі подавано ряд статей визначних українських і чужих авторів. З українців дописували — проф. Олександр Грановський, інж. Микола Сціборський, д-р Лука Мишуга, Ярослав Оршан, д-р Юрій Ахур, Євген Ляхович, проф. Євген Онацький, д-р Микола Чубатий, проф. Михайло Гайворонський, Д. Николишин та інші. З чужих дописувачів варто згадати проф. Кларенса А. Маннінга, Вівієн Торпа, Ван Вик Брукса, Ватсон Кірконе́ла та інших.

З приходом другої світової війни, з уваги на відхід цілого редакційного апарату до армії, перервано дальше видання цього цінного

Клівлендський Доріст МУН, під опікою 8-го Відділу ОДВУ і УЗХ в 1937 році: Ларій Вилф, Петро Мицик, Анна Роборецька, Ольга Кукіс, Петро Полівчак, Григорій Кукіс, Стела Лев, Ольга Бурко, Марія Малицька (тримає прапор), Катерина Попіль, Анна Попіль, Йосифина Баланді, Джун Мекдавел, Анна Левицька, Аля Гаврилишин, Галина Семота, Марія Сенкій, Ірина Полівчак, Галина Вузька, Ольга Левицька (тримає прапор), Анна Шаїн, Марія Гнот і Галина Шаїн.

і впливового журналу англійською мовою. До армії відійшли редактори Володимир Душник й Роман Ляпіка та їх співредактори Едвард Серединський, Михайло Косців, Осип Іванів, Теодор Моторний, Еміль Гришко та Василь Рибак. Так у травні 1941 року вийшло останнє число „Тризубу” по шести роках служби для української справи.

Від самих початків заіснування української націоналістичної організації ОДВУ в ЗДА, з якої по короткому часі виловилася й організація націоналістичної молоді — Молоді Українські Націоналісти (МУН), приїжджали до Америки на запрошення ОДВУ чільні представники революційно-визвольної боротьби, в першу чергу члени Проводу ОУН. Вони то відвідували майже всі закутини, де жили українські імігранти, та несли між них вістки про гнет ворога й революційно-визвольну боротьбу українського народу під проводом ОУН та закликали громадянство до організованої й посиленої моральної та матеріальної допомоги тій боротьбі.

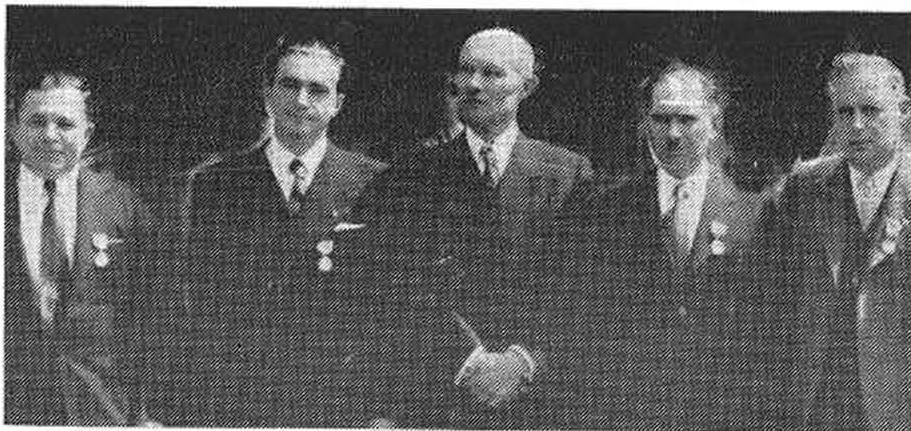
Ми неначе переживали й знущання ворогів і відплату й боротьбу наших революціонерів і у нас родилося непереможне бажання всіми силами допомагати українському народові в його змаганнях та ми навіть були готові їхати з Грибівським в Україну, щоб зі зброєю в руках разом з кращими героями визволяти рідний край.

Сеник-Грибівський виголосив кількадесят промов. Не жалував ні себе, ні не звертав уваги на всі невігоди, а коли тільки міг їздив і до маленьких українських громад, щоб і там запалити їх до праці й допомоги. Треба вдійсності подивляти ту людину, що могла так дов-

гими місяцями товктися з місцевості до місцевості й виголошувати раз пороз промови, а в додатку розмовляти з людьми й перед виступом, а спеціально по виступах, коли поважне число сходилося до хати, де Сеник-Грибівський мав ночувати й ті розмови тягнулися до пізнього рана, бо люди були жадні новостей з рідних земель, хотіли більше довідатися ще про ОУН та набратися від нього тої віри й запалу до дальшої народної праці. І тепер ще пам'ятають усі Сеника-Грибівського по цілій Америці, бо він не погордив ніким, для кожного найшов добре слово й чувся вдома й між найвищою інтелігенцією, як і звичайними робітниками. А тому можна бачити, який великий він мав вплив і на молодь, що приходила слухати його промов, а таму не тільки росли нові відділи МУН, але й відділи, що вже існували побільшували свої ряди новими членами. Як і відділи ОДВУ так і відділи МУН найбільше часу в той час присвячували різним збіркам на визвольну боротьбу. Збирали гроші вони в час різних імпрез до залізних пушок, або допомагали в переведенні збірок, або влаштовували якісь імпрези для придбання гроша на визвольну боротьбу, бо ми що жили все вільним життям, ми більше як хто розуміли й переживали болюче терпіння поневоленого народу.

1935 року приїхав до Америки ген. Микола Капустяняський, також на запрошення ОДВУ, і тако жоб'їхав численні громади українців із своїм військовим докладом. Він також старався допомагати відділам МУН, а головню старався він своїми розмовами з молоддю щепити її любов до військового діла й заохотити її вступати до армії й вчитися військової штуки. Також під його впливом чимраз більше приймається однострій між молоддю й ОДВУ, що був голубо-синього кольору. По відділах почалися військові вправи й муштра й вдійсності прекрасно виглядали колюмни мунівців, коли в одностроях і з своїми прапорами брали участь у різних маніфестаціях, Націоналістичних Днях та маневрах.

1938 року приїхав до Америки на кількомісячний побут Ольжич (Олег Кандиба). Він відразу цілу свою увагу почав присвячувати молоді й старався поставити на мистецькому рівені тутешні імпрези. Поставив він у Нью Йорку дуже успішно Свято Вождів, з новою мистецькою інсценізацією, гуртовими деклямаціями. Молодь горнулася до Ольжича, бо він умів добути її довір'я. Започаткував він тут і кур-

Під час Конгресу Українських Націоналістів в Ньюарку, Н. Дж. 1938 року. Стоять зліва направо: Григорій Герман, Ярослав Варановський, ген. Віктор Курманович, сот. Роман Сушко та проф. Ол. Грановський

си щось у роді народного університету, бо наглядно бачив, що кінечним є піднесення загального рівня не лише молоді, але й старших. Та через зближуючіся чорні хмари, що чимраз густішали над Європою, Ольжич мусів перервати свою працю й вертати до Європи.

Треба ще згадати полк. Романа Сушка, ген. Віктора Курмановича, Ярослава Барановського, що приїхали були до Америки на II-ий Конгрес Українських Націоналістів у 1938 році і їхні виступи публичні як також зустрічі з мунівцями мали безперечно вплив і значення.

Велику поміч цілій організації МУН давали члени ЦУ ОДВУ, а найбільше голови. Григорій Герман, перший голова ЦУ ОДВУ був великим інспіратором тут родженої молоді, закликав частими дописами й промовама до рядів МУН. Головна Управа МУН все зверталася до нього за порадами й допомогою й він ніколи нам не відмовляв. Так само й проф. О. Грановський, другий і теперішній голова ЦУ ОДВУ, все живо цікавився молоддю, її проблемами й все простягав нам свою дружню руку.

Вдійсності гарною й надійною була праця й ріст МУН. Нажаль війна дуже пошкодила нашій молодечій організації, бо молодь пішла до армії майже поголовно, піднепала активність відділів, не було кому зайнятися підростаючою молодшою молоддю, а тому не підготовано нових молодих кадрів. І коли по війні вернула наша молодь до дому то її вже ніяково було вертати до МУН, бо за час війни вони вже виресли й дещо постарілися й не могли числити себе молоддю. Та по війні МУН таки відновляє свою активність, відновляє відділи МУН і старається в свої ряди втягнути доріст.

— * —

Помітний повосний рух Молодих Українських Націоналістів (МУН) почався в роках 1949-1950, коли на терен ЗДА почала припливати молодь з Європи. У тому часі МУН була клітина ОДВУ і називалася Молодь ОДВУ. Щойно в 1953 році на З'їзді у Філадельфії привернено стару назву МУН. З людей, які в тому часі були особливо активні, треба відмітити Василя Поповича з Рочестер, Марусю Попович з Клівленду, М. Середовича з Сиракюз, В. Зуляка з Філадельфії та Нью Йоркську групу „Джерело“.

Під кінець 1952 року відкрито в Ст. Пол, Міннесота, відділ Молоді ОДВУ. Там існувала від 1950 року клітина Зарева „Промінь“,

а також молодеча організація Об'єднання Українсько-Американської Молоді в Твін Сіті, які збігом з'єдналися і zorganizували Відділ Молоді ОДВУ, який очолив Р. Шраменко.

Щоб відновити МУН на цілім американським терені, як рівнож скоординувати співпрацю МУН і Зарево, скликано організаційний Комітет, який мав за завдання zorganizувати Конференцію Націоналістичної Молоді в Клівленді, Огайо, в травні 1953 року.

Мунівці під час маніфестації в Міннесоті. Стоять зліва направо: Пилип Шайда, Люся Каркоць і Олександр Чайників.

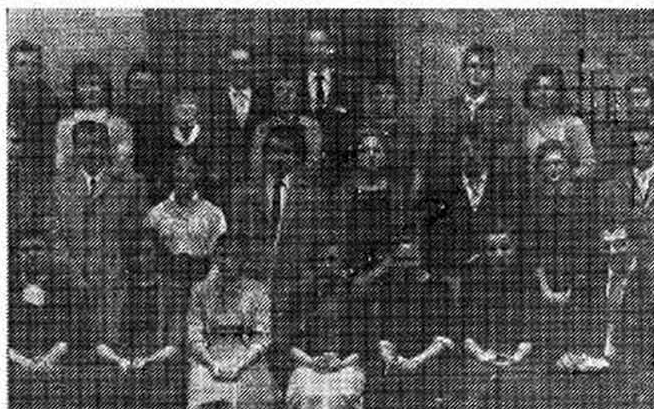
Ліве крило залі учасників Конференції Націоналістичної Молоді в Клівленді, 1953 року

На Конференцію запрошено представників МУН з Ст. Пол, ньюйоркського „Джерела”, канадійського МУН, як рівнож представників Зарева та індивідуальних діячів, а головню представників ЦУ ОДВУ.

Конференція мала переломовий характер і вплив на дальший позитивний розвиток МУН. Конференцією провадила Президія: д-р П. Стерчо — предсідник, Я Білак — заступник предсідника, Ірена Михалевич та В. Дмитрюк — секретарі. Виголошено три доповіді: д-р В. Винар про Зарево, М. Попович та Р. Шраменко про МУН. Винесено ряд зобов'язань та постанов, які в пізнішому були реалізовані:

— 88 —

У вересні 1953 році відбувся З'їзд МУН у Філадельфії на яким обрано ГУ МУН в такому складі: В. Попович — голова, О. Чайників та Теодор Сущик — заступники голови, Роман Шраменко — секретар, Ігор Шуган — скарбник, Маруся Попович — організаційна референтка та В. Зуляк — культурно-освітній референт.

Зустріч МУН: Нью Йорк — Філадельфія, 1955

До Контрольної Комісії увійшли: Д. Січ, Е. Романок та Я. Зелез. ГУ МУН почала діяти інтензивно в напрямку зорганізування осередків МУН на цілїм американськїм терені.

— 89 —

ГУ МУН 15-го З'їзду в Нью Йорку, вересень 1954 року. Стоять зліва до права:
 Д. Січ, М. Белендюк, Т. Сущик, Р. Шраменко, Д. Фурманець, І. Яремчук,
 І. Шуган, В. Берізка

У 1954 році скликано З'їзд в Нью Йорку, на якому вже були заступлені відділи МУН з цілого американського терену. З'їздом провадили М. Белендюк, Д. Січ та М. Попович. Доповідь Р. Шраменка „МУН та його завдання” основні заложення дальшої праці, а зокрема ідею створення Доросту МУН та затіснення співпраці з Заревом та Канадійським МУН-м. До ГУ МУН увійшли: Р. Шраменко — голова, Т. Сущик — заступник голови, О. Чайників — секретар, І. Шуган — скарбник, М. Попович — організаційна референтка, Д. Січ культурно-освітній референт. Контрольна Комісія: М. Белендюк, Я. Зелез, В. Берізка. На цім же З'їзді затверджено першу ред-колегію сторінки „Промінь”, в такому складі: В. Нагірняк, Д. Пілецький, Т. Сущик. Зараз таки по З'їзді появилося перше число сторінки „Промінь” при „Свободі”.

— * —

Важливою справою зараз по З'їзді в Нью Йорку було скликання Конференції Провідного Активу МУН в Шикаго в днях 12, 13 лютого 1955 року. Конференція мала за ціль проаналізувати засадничі питання, як зв'язок минулого зі сучасним МУН, ідейний стан молоді, активна участь та успіхи націоналістичної молоді в суспільно-громадському житті, преса, шляхи виховання Доросту МУН та інше.

У Конференції взяли участь представники активу націоналістичної молоді ЗДА та Канади, Зарево, між іншим голова ЦУ ОДВУ проф. О. Грановський, д-р Б. Боцюрків і ін. Виголошені були такі доповіді: проф. О. Грановський „Наші завдання і наша націоналістична молодь”; Р. Шраменко: „МУН вчора, сьогодні й завтра”; д-р Боцюрків: „Зарево і його завдання”; інж. В. Нагірняк: „Питання преси націоналістичної молоді”. В часі Конференції відбулися також перші Загальні Збори Відділу МУН в Шикаго, який до цього часу мав лише Делегатуру МУН.

Тоді коли Конференція в Клівленді була альярмом, чи стартом до активізації МУН, то Конференція в Шикаго вже була більш пляновим обговоренням закріплення діяльності і позицій МУН. Варта відмітити, що на Конференції в Шикаго взяли участь, крім вище згаданих, ще такі провідні люди, як Ю. Пундик, д-р М. Данилюк, Д. Пілецький, Т. Суцник, М. Панасюк, О. Чайників та ряд інших.

Від часу цієї Конференції почато вже плянову працю по осередках, а зокрема в Ст. Пол, Шикаго, і в Нью Йорку, хоч на першій пляні і даліше стояли: активізація, реорганізація чи зорганізування відділів. В цій же часі Відділ МУН в Ст. Пол активно був включився в організацію закуплення відпочинкової оселі для молоді (16 акрів на чудовім Кун Лейк коло Міннеаполіс). Рівночасно відбуто товариську зустріч МУН ЗДА і Канади в Ст. Пол, що була імпазантною імпрезою в мунівському житті.

В тім же часі зорганізовано Делегатури МУН в Пасейку, Філадельфії і Пітсбургу, як рівнож підсилено Нью Йорк і розв'язано питання гуртка „Джерело”.

10 липня 1955 року відбуто вдалу зустріч МУН на Глен Спей (оселя Українського Робітничого Союзу), на яку явилася велика кількість мунівців з Нью Йорку, Пасейку, Нью Джерзі та Філадельфії як рівнож з інших близьких міст. Ця зустріч започаткувала активну діяльність МУН на Сході ЗДА і принесла в близьким майбутнім позитивні наслідки.

Р. Шраменко, голова ГУ МУН

— * —

Частина учасників Зустрічі МУН у Глен Спей, Н. Й.
1955 року

В січні 1956 року реорганізовано ред-колегію сторінки „Промінь”, редагування якої перебрав А. Домарацький. Від того часу в сторінці почала появлятися англійська колонка, яку редагував Олег Різник.

Маруся Попович,
заст. голови ГУ МУН

— почесний голова МУН, Р. Шраменко — голова, М. Попович — заступниця голови, А. Домарацький — секретар, І. Шуган — організаційний референт, О. Чайників — культурно-освітній референт, І. Михалевич — референтка Доросту МУН, Д. Січ — фінансовий референт. До Контрольної Комісії: В. Берізка, Н. Яшко, П. Шимін. До Товариського Суду: М. Белендюк, Е. Романюк, П. Каркоць.

Був це рік мунівської активності. Згадати треба такі факти з життя МУН-у в тому році:

1. Відвідини члена ПУН інж. О. Бойдуника і його акція для налагодження справ МУН.

2. Величава зустріч МУН на Глек Спей і відсвяткування там свята сл. п. О. Ольжича.

3. Надзвичайно вдалих Провідницький вишкіл МУН на Глен Спей.

4. Досить добре zorganizований і відбутий 16-ий З'їзд МУН в Дітройті, на якому О. Зінкевич виголосив доповідь: „Стан молоді в підсовєтській Україні”, яка частинно була передрукована на сторінках „Променя”.

З'їздом проводила Президія в складі: д-р П. Стерчо, предсідник; П. Подоляк, заступник предсідника, І. Михалевич — секретарка. До Головної Управи МУН на 1956-1958 рр. обрано на З'їзді таких осіб: В. Попович

16-ий З'їзд прийняв такі резолюції:

16 З'їзд Молодих Українських Націоналістів ЗДА проголошує 1958 рік, рік сорокової річниці проголошення Самостійности Української Держави та трагічного бою під Крутами — роком української націоналістичної молоді.

1

16 З'їзд МУН в ЗДА вітає:

- боротьбу українського героїчного народу за визволення з-під російського більшовицького панування;
- всіх членів ОУН, які борються з окупантом в Україні, які страждають та карануться по більшовицьких тюрмах і концтаборах;
- всіх молоді України, яка непохитно стоїть на позиціях самостійности української держави та українського націоналізму;
- Керманіча Українського Націоналістичного Руху полк. Андрія Мельника і заявляє свою всецілу моральну і матеріальну підтримку українській визвольній боротьбі та Організації Українських Націоналістів;
- ієрархів Українських Церков, ген.-хор. Миколу Капустянського з нагоди його 75-річчя та проф. Олександра Грановського з нагоди 20-річчя його головування в ОДВУ;
- членів всіх молодечих та братніх націоналістичних організацій.

2

16 З'їзд МУН в ЗДА звертається до Комісії Прав Людини Об'єднаних Націй та Міжнародного Червоного Хреста із закликом:

- Інтервенювати в справі здержання масового вивозу молоді з України в Сибір і Казахстан;
- вслати міжнародну комісію, яка розслідила б жахливе життя вивезених в Сибір, Казахстан і на Донбас, їхній побут та медичне обслуження;
- інтервенювати в справі знесення праці дівчат, жінок та підлітків в шахтах.

16 З'їзд МУН ЗДА:

1. Схвалос створення Українського Олімпійського Комітету та заявив йому повну моральну і матеріальну підтримку;
2. відмічає потребу створення Координаційного Секретаріату українських націоналістичних молодечих організацій;
3. доручає ГУ МУН взяти участь в редагуванні і розповсюдженні журналу української молоді і студентства „Смолоскип”, який перетворюється в центральний орган молодечих націоналістичних організацій;
4. підтримує ініціативу МУН Канади в підготові посібника МУН-івця та опрацюванні проблематики доросту і заявляє йому свою допомогу в цьому напрямку;
5. уважає за потрібне розгорнути діяльність Стипендійного Фонду ім. О. Ольжича, щоб таким шляхом кести допомогу українській націоналістичній студіюючій молоді.

Резолюційна Комісія 16 З'їзду МУН:

Осин Зінкевич — голова; Дмитро Січ — член; Ол. Чайників — член;

— * —

В. Попович,
Почесний Голова МУН

ніх Організацій. МУН закликає всі Відділи та членство ОДВУ, УЗХ, і Зарево дати організації МУН всесторонню підтримку, щоб вона могла і надалі позитивно розвиватись та творити для нашого націоналістичного руху нові кадри. Керівні чинники МУН дають запевнення, що виховний зміст і форма, що їх дасть нашій молоді Комісія Виховання МУН, в проводі якої стоїть проф. д-р Никифор Гірняк, будуть такими, які диктуватимуть вимоги завдань МУН”.

10-го лютого 1957 року створено новий Відділ МУН в Ньюарку, Н. Дж. Основуючими зборами керували: Р. Шраменко — президент, Ліліяна Криса — секретар-

По 16-ім З'їзді МУН, ГУ інтензивно взялася до роботи на ціллім американським терені. 28 вересня 1956 року відбувся в Нью Йорку Загальні Збори родженої вже тут в Америці молоді, під час яких на заклик Олега Різника, створено новий Відділ МУН. До Управи 4-го Відділу МУН обрано на голову О. Різника, який був переобраний і на наступний рік.

В дніх 29-30 грудня 1953 року в домівці 10-го Відділу ОДВУ в Нью Йорку відбулася Надзвичайна Конференція ОДВУ, УЗХ, МУН та Зарева. В Конференції взяли участь всі члени Управ згаданих Організацій, представники Відділів всіх цих Організацій, представники Дирекції Друкарні й Книгарні, передові члени Відділів з близьких місцевостей. Вивнесено ряд зобов'язань, постанов та уточнень. У Резолюціях Надзвичайної Крайової Конференції стверджено м. ін. таке: „НКК організацій системи ОДВУ відмічує організаційний ріст Брат-

З 16-го З'їзду МУН в Дітроїті в 1956 році

В. Верізка,
голова Контрольної Комісії

ка. На Зборах виголошено дві доповіді: Роман Шраменко: „Історія, ціль та завдання МУН”, Ан. Домарацький: „Наші визвольні змагання і участь у них молоді”. Управу того нового Відділу МУН очолив А. Домарацький.

В днях 5-7 липня відбувся Святочний З'їзд в честь Голови Проводу Українських Націоналістів полк. А.

Павло Шимир,
член Контрольної Комісії

Мельника. Святочний З'їзд скликаний ОДВУ, УЗХ, МУН та Заревом. Виголошено було чотири доповіді.

Від МУН промовляв Р. Шраменко, який м. ін. заявив: „Українська молодь, згуртована в МУН, твердо вірить у наш Великий День Правди і тому зголошує свою готовість до всіх чинів, на користь нашої визвольної справи”. Фіналом Святочного З'їзду був бенкет влаштований спільно з Братніми Організаціями для широких мас громадянства.

У 1957 р. ОДВУ, УЗХ, МУН та Зарево закупили оселю біля Аллентавну, на якій полк. А. Мельник посадив пам'яткового дуба. Оселю названо іменем О. Ольжича.

Загальні Збори Відділу МУН в Рочестері віджили молодь того терену. Зорганізовано школу українознавства і школу танків для доросту МУН. Зорганізовано 40 дітей до Доросту МУН, які пильно відвідують організовану для них українську школу. Управу Відділу МУН очолив С. Павлишин, який вже вдруге переобраний на цей пост.

Теодор Сущик,
член ГУ МУН

Ігор Шуган,
організаційний реф. ГУ МУН

Полк. А. Мельник урочисто
посаджує дуба на оселі
ім. О. Ольжича

8-го грудня 1957 р. відбулися Загальні Збори у Філадельфії на яких обрано нову управу Відділу МУН, яку очолив Ігор Бак Бойчук. Рівночасно зорганізовано мунівську оркестру під назвою „Каріока”, Виховну працю й опіку над тим Відділом МУН перебрали на себе визначні педагоги, члени Виховної Ради при ГУ МУН.

У січні 1958 р. організовано нову

наш Фод. дивізіон. О. Чалійський

НАША НАД УСЕ! НАША СИЛА В НАС САМИХ!

МОЛОДІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ
YOUTH of ODWU

МУН Головна Управа -- Central Executive
315 MACKUBIN STREET, ST. PAUL 3, MINN. U. S. A.
TEL. MU. 5073

Заголовний листок в 1953-1954 рр.

НАША НАД УСЕ! НАША СИЛА В НАС САМИХ!

МОЛОДІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ
YOUTH of ODWU

МУН Головна Управа Central Executive
687 - 19th ave N. E. Minneapolis 18, Minn. Phone ST. 8-4689

Заголовний листок в 1954-1955-1956 рр.

Наша над усє! Наша сила — в нас самих!

МОЛОДІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ
YOUTH OF ODWU

МУН Головна Управа Central Executive
234 W. RUNYON STREET, NEWARK 9, N. J. — TEL. PR 3-0220

Заголовний листок в 1956-1958 рр.

Дмитро Січ,
фінансовий реф. ГУ МУН

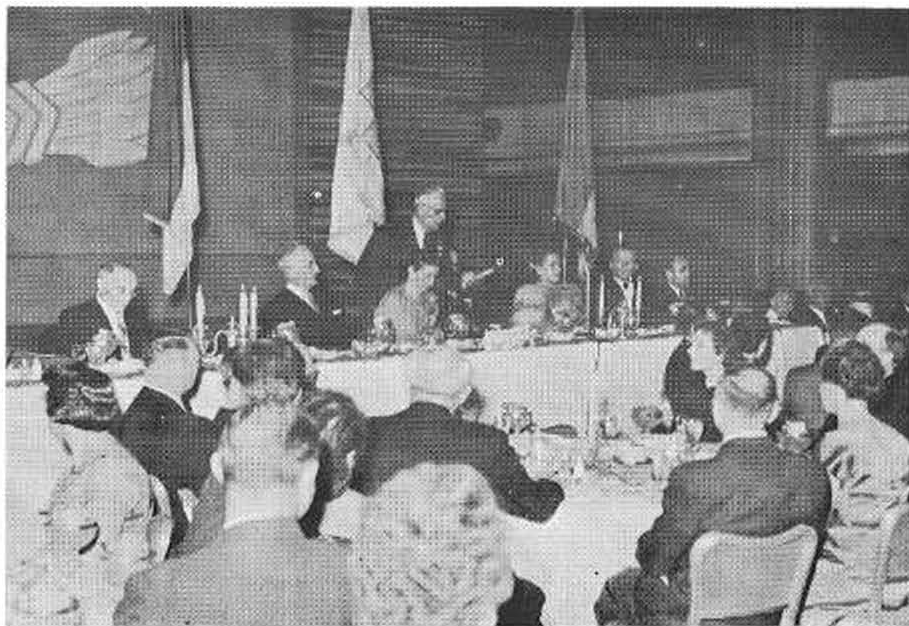
вий Відділ МУН в Маямі на Флориді, який очолила Зірка Подубинська. Хоч і небагато українців проживає в тому терені, але перша наша організаційна клітина, молодеча організація МУН, стане добрим джерелом нового, творчого і національно свідомого українського життя.

На закінчення треба вказати, що діяльність МУН після другої світової війни відновилася і розгорнулася завдяки невтомній і наполегливій

А. Домарацький,
секретар ГУ МУН

праці відносно невеликої групки людей. Вони однак своєю відданістю переборолі чималі перешкоди, переломили льоди пасивності і байдужності і поставили МУН на міцні основи широко розгалуженої організації. При наявності сучасної бази і при свідомості і відданості членства, дальший ріст МУН може бути запевнений.

Банкет, влаштований в честь Голови ПУН полк. А. Мельника,
в липні 1957 року

МУНІВЦІ

Роман Шраменко

Переживасмо прекрасні дні ювілейного святкування 25-ліття організації Молодих Українських Націоналістів в ЗДА.

Подія це великого значення, як серед нашого членства, так і в цілій нашій Родині — Українським Націоналістичнім Русі, а рівнож не є вона маловажною серед широких кіл нашого українського громадянства.

МУН, який був подуманий основоположниками Українського Націоналістичного Руху як база для кадрів Братніх Організацій, вповні сповнив своє призначення, постачаючи все нових і нових людей для ОДВУ, УЗХ і навіть націоналістичних організацій поза межами ЗДА. При цім МУН давав поважний людський контингент для українських громадських організацій; зокрема велика кількість мунівців включилися в працю УНСоюзу.

МУН був 25 літ кузнею де фахові ковалі виконували із сирівцю цінний продукт — патріотично наставлених і готових на всяку жертву молодих людей, що горіли бажанням праці, яка йшла по лінії допомоги справі визволення України, а рівнож чесних американських громадян, що доказали свою зрілість й готовість до чину під час другої світової війни.

Дійти до такого розмаху праці, як дійшов був МУН перед другою світовою війною в ЗДА, це справжнє досягнення, а водночас на-

Президія Святочного З'їзду в честь полк. А. Мельника.
Голова ГУ МУН Р. Шраменко під час доповіді

ука, якої лекції стають нам сьогодні першорядними вказівками до того, як діяти далі! Бо одна справа в житті організації є лише працювати задля самої праці, а вже цілком інша мати із виконаної праці бажані наслідки і тяглість...

Немає найменшого сумніву, що за чверть століття МУН зробив велике діло!

Також фактом є, що МУН, переживаючи, як це нормально ведеться, у своїм ідеологічно-програмовім та організаційним житті періоди росту і періоди застою, все ж держав міцно в руках прапор Українського Націоналізму, глибоко вірячи, що ворогові України, московському більшевизмові може протиставитися лише поєднана з Чинном сильна і велика Ідея українського націоналізму вирощена в серцях українського народу й оформлена в організаційні форми ОУН та ідеологічно споріднених з нею організацій.

Ця глибока й наскрізь сильна віра членства МУН була головним фактором в організаційнім рості, як рівнож вона давала нові сили для все грядучих завдань.

І так в трудах і в безперерійній праці прокотилося 25 років, років запалу, чину, успіхів.

„Немає нічого в світі кращого, як праця для свого народу”, — сказала нам в інтерв'ю одна із основоположниць МУН у ЗДА.

І це великі слова!

Жити для своєї Нації та працювати для Неї — це глибоке моральне вдоволення.

МУН був зорганізований для такої праці і тому вирощував вірних доньок і синів української нації, які і виписали на своїх прапорах слова, що відзеркалювали їхні почування й чин, а це: *„Нація понад усе”* і *„Наша сила в нас самих”*.

Із всією відповідальністю можна ствердити, що 75 відсотків праці, яка йшла перед війною в ЗДА під кутом визволення України, реалізували члени МУН разом з членами братніх організацій. Це не самохвальба, а це факт, якого сьогодні не може ніхто заперечити. Це також показник того, що організаційна система ОДВУ (ОДВУ, УЗХ і МУН, а зараз ще Зарево) була і є зорганізована не для вузьких місцевих потреб, а в першу чергу для потреб України і її боротьби проти окупантів.

Цього факту дуже довго не розуміли деякі наші ж земляки і тому нераз, зокрема ж під час останньої війни, ОДВУ, УЗХ і МУН були об'єктами нападів і інтриг наших же людей. Повірилиш наклепам і інтригам, або злякавшись нападів і погроз часто спровокованих агентами Москви, деякі маловірні Хоми в ряках МУН відступили від свого прапору.

У цьому переважлива лекція для МУН-у: Сила організації і її успіх ґрунтуються лише на великій ідейності її членів, їх глибокій вірі в ідеали, які ця організація виписала на своїх прапорах.

Так і було з тими членами ОДВУ, УЗХ і МУН, що не втекли від свого прапору, не посоромились його і не злякалися за свою особисту кар'єру.

Вони вірили!

Вірили в правду своєї ідеї!

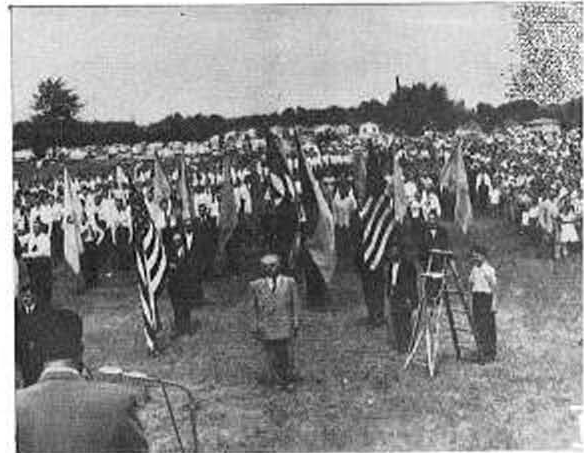
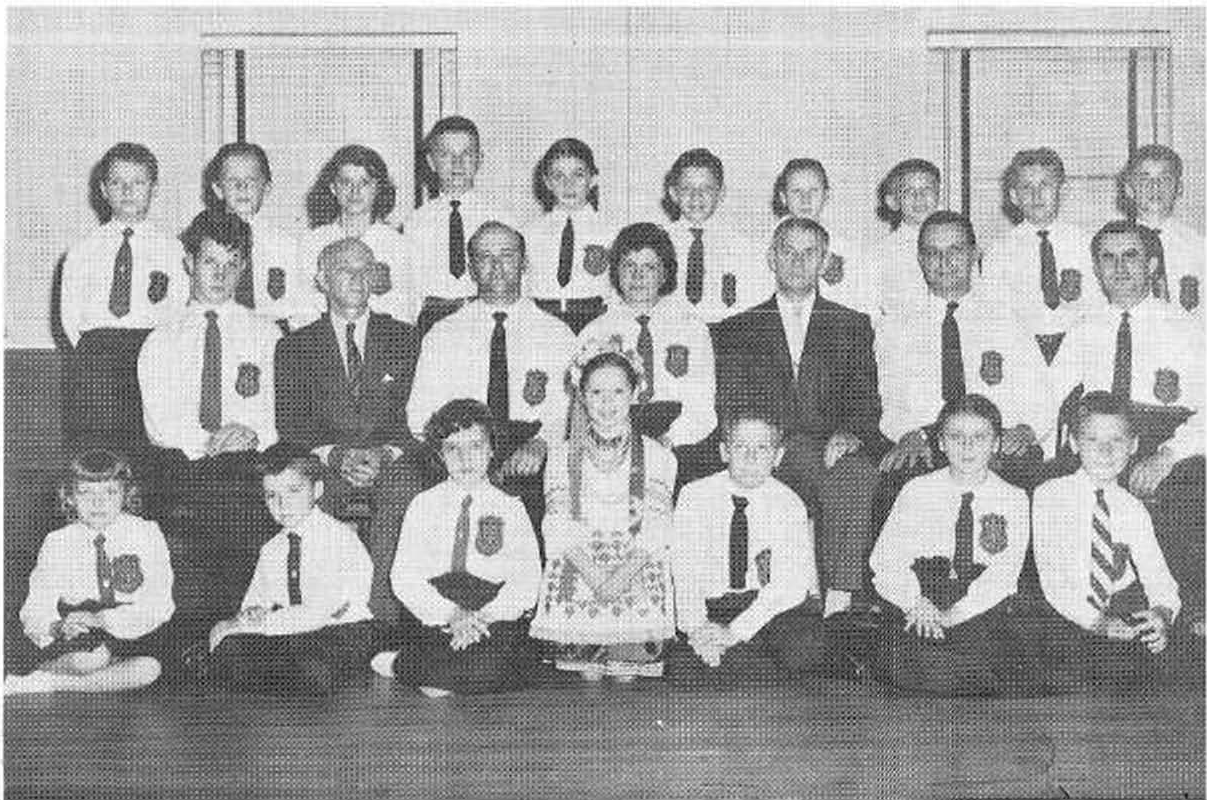
Вони були готові послідовно захищати правильність лінії Організації.

А Москва намагалася всіми способами вбити українські націоналістичні організації в ЗДА. Її агенти підсували все нові й нові доноси Вашингтонові, хочучи ґрунтовно знищити силу, яка була сіллю в оці Москві, а рівнож живим свідком її злочинности та забріханости.

Прийшлося звести важкий бій, бій якого може і не всі сьогодні знають . . .

Провідна горстка членства, очолювана ентузіастом проф. О. Грановським, вийшла на арену й заговорила; заговорила голосно, правдиво й відважно:

— Ми не агенти чужих держав. Ми чесні і лояльні американські громадяни. Але були б ми дволичні, коли б забули, що там на землі наших батьків йде жахливе поневолення і визиск нашого народу. Там в Україні панує жахливий терор. Нашим братам і сестрам забрали Бога, вбили їхню душу і намагаються зробити із вільної колись нації отару рабів московського імперіялізму, який зараз винищує Україну, а в майбутньому плянує знищити і поневолити весь світ, у тому числі Америку. Ідеали свободи людини і нації, за які ми боремось, це ідеали, за які бореться й Америка!

ОДВУ, УЗХ і МУН доказали правильність своїх позицій і ще вище підняли їх несплямлений могутній прапор.

Тому відзначаючи сьогодні 25-ліття існування й діяльності МУН у ЗДА, з гордістю мусимо відмітити цю геройську поставу наших членів під проводом Голови ЦУ ОДВУ проф. О. Грановського

Вони нам вказали, як, коли і де треба діяти!

Вони також своєю шляхетною ідейністю та вірністю Українському Націоналізмові, засвідчили, що хоч шлях до мети є важкий та з перешкодами, але мету можна досягти відданістю, об'єднаною дією та відкинувши слабодухість.

Друзі Мунівці!

Продовжуючи почату 25 років тому працю для визволення України, ми знайшлися сьогодні на надзвичайно важливим перехресті двох світових сил: безбожницького мате́ріалізму і християнського ідеалізму.

За першою силою стоїть світ аморальности, зла й насильства людини над людиною; за другою стоять християнська етика й мораль, правда й віра в абсолютного Духа, що всім належно кермує й ставить людину на належнім їй місці.

Для нас ця друга сила була, є і буде світоглядом в нашій житті та наших змаганнях.

Світ диявола, — матеріалізм, сьогодні косить широким покосом молоді душі й кидає наших ровесників в обійми чорних пристрастей, з яких поворотний шлях є майже неможливий.

Тому будьмо уважні на ті небезпеки. Даймо належну відсіч цим темним силам, що підставляють нам, замість хреста, — диявола . . . Шукаймо вершин шляхетного духа і людської гідности, так прекрасно відзеркалених в безсмертних творах світової літератури, музики і мистецтва.

Даймо відсіч примітивному брудові „коміксового" світу великої частини модерної молоді.

Не ховаймося в закутини, а йдім серед народ і вириваймо з хижацьких рук безбожницького матеріалізму його жертви — наших ровесників!

Бій з чорною Москвою і інтернаціональним комунізмом, це бій в першу чергу з матеріалізмом, його злом, аморальністю та безбожництвом.

Тому йдімо в цей бій!

Наша відданість ідеї українського націоналізму буде запорукою нашої сили й охоти, витривалости й послідовности, чесноти й правдивости, а перед усім високої й незломної віри в перемогу нашої правди, яка скоріше чи пізніше стане доконаним фактом.

ДОПОМОЖИ НАМ, БОЖЕ, В ГРЯДУЧІМ НОВІМ 25-ЛІТТІ!

СІМНАДЦЯТИЙ

1.

Блискуга вість.
Це — слава, празникової гість,
Під торох мужній барабану
Веде, веде колись приспану
Юрбу розгойданих облиз.
Це — ріг залізна, вища ріг,
Це в блиску й сколиху багнетів,
В киванню мудрих кулеметів,
В перекликанню прапорів —
Непереможности порив.

2.

Я вірю в великий наказ,
Що трубить вігню в поход,
Мене, тебе, нас
Закликає до важких когорт.
Ім' минулого — ми,
Ім'я будуччини — гин:
Хто став, — є слугою тьми,
Хто в поході, — звитяжець він.
Він підлетів, як орел,
Він злив усе,
Що з глибоких джерел
Повінь несе.

3.

Впала нині пороша
На кривавий слід.
Ех, земля наша хороша
Та й відважний рід.
Гень-гень поскакали коні,
Шабельки брягзгать, —
У цім краю сонним
Не давайте спать.
Пішла, пішла піхота:
Наказ. Н а ш наказ.
Гей, кому охота,
Приставай до нас.

Їхніх рядів не зогити,
Іх крок — один.

Україна:

— Хто ж знав, що ви такі сміливі діти?

Українці:

— Хто знав Тебе, найпрекрасніша з країн?

4.

Розстріляного закопати,
Над ним ридатиме ще мати
І приговорить пан-отець.
Три сальви в мутне небо з криці:
Засни, дитино. Спи, аж ніщі
Уславлять твої кінець.
Вона живе, та Україна,
Вона над ним, вона єдина
І в ній корона душ.
А ви, що стали тут довкола,
Шапки здійняти, нижче гола, —
Спи, брате . . .

Кроком руш!

5.

Що ж, що нависли
Тугі на сонні пиши, —
По Божій мислі
Став Дім Божий
Благогестивий.

Що ж, що не з нами
Огі ласкаві, —
Ми — грізні, ми — брами
Слави.

6.

Вперед, Україно. В тебе — важкі
стони,
Пожари зат димляться з-під них.
Ні Росії, ні Європі
Не розгадати синів твоїх.

Це не ті балакузі, нерозумні,
І не ті — жадібні, пісні, —
Мовгазливі, думні
У полумінному сні.

ПРЕСА — РЕАЛІЗАТОР ЗАВДАНЬ

Анатоль Домарацький

„Роки останньої війни принесли спад активності й рухливості. Але в останньому часі, з виходом української проблеми на світову арену, праця помітно починає активізуватися. Український націоналізм і націоналізм інших поневолених Москвою народів є найгострішою зброєю у майбутньому вирішальному змагу. Це яскраво підкреслює 25-річна доба українського націоналістичного Руху. І підготові до участі у вирішальному цьому змаганні хоче присвятити себе молодь МУН,“ — читаємо в „Промені“ у передовій статті.

Були часи, коли організована молодь інших українських політичних середовищ ставилася до МУН-у в більшості як до організації не злегалізованої серед широких мас громадянства. МУН тоді щойно вибивався на вершини завдань, щоб стати в перших рядах організованої молоді. Тогочасна преса в своїх статтях згадувала всю організовану молодь — крім МУН.

У 1954 році на З'їзді в Нью Йорку апробовано активізацію нашої молодечої преси, до чого найбільше прислужився ще задовго до З'їзду член ГУ МУН Теодор Сущик, і створено редколегію в складі: В. Нагірняк, Д. Пілецький та Т. Сущик. Уже в січні 1955 року випущено перше число сторінки „Променю“ при „Свободі“. Головнім Управі МУН, яка активізувала свої Відділи, сторінка „Променю“, що друкується разом зі „Свободою“ у величезному тиражі та заходить в найдальші закутини нашої спільноти, прийшла з активною поміччю. І лише по появі кількох перших його чисел почала українська преса згадувати про МУН, як рівноядну молодечу організацію. Після перебрання редагування „Променю“ А. Домарацьким, в сторінці стала появлятися англомовна колонна, редагована Олегом Різником, молодим ентузіастом, який ставив у ній молодечі проблеми англійською мовою, щоб дати можливість деяким мунівцям, які не володіють українською мовою, знайомитися з цими проблемами.

Сторінка „Променю“ виконує свої завдання серед українського громадянства, виходячи систематично, щоп'ятих тиждів, і подаючи хроніку життя й діяльності МУН-у, статті з молодечою проблематикою, матеріяли на актуальні теми, вірші молодих поетів. Згадаймо хоч деяких авторів, знавців молодечих проблем: проф. Ю. П. „Які ваші плани на майбутнє“, проф. д-р Петро Стерчо, „Чи дійсно криза американського шкільництва“, д-р Михайло Данилюк, сотник Мед. Корпусу Армії США, „Отже, йдемо в армію“ та інші.

Четвертий рік безперервно виховує „Промінь“ нашу молодь, порушує на своїх шпальтах актуальні проблеми з життя МУН і всієї нашої спільноти, навітлює ясні й темні сторони наших буднів з тим, щоб осягти наші множились, а невдачі перекривалися успіхами. Четвертий рік виступає „Промінь“ як діяльний реалізатор наших завдань.

На цім місці треба відмітити заслугу Українського Народного Союзу та його видавництва „Свобода“, які уможливили систематичну появу „Променя“.

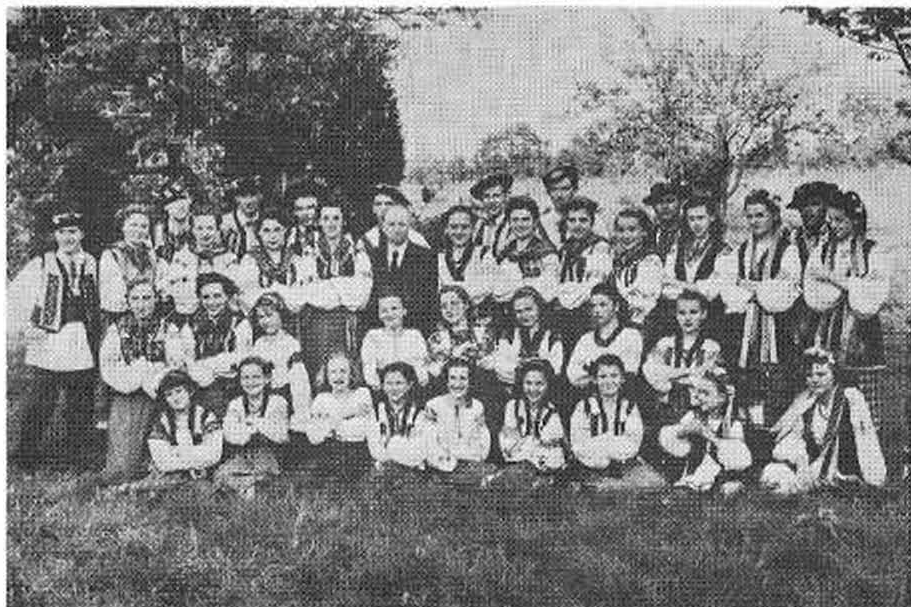
„Здійснення ідеалу вимагає від кожного з нас постійної праці, щоб двигати організаційне життя до найвищих висот. Тоді і тільки тоді ваша націоналістична організація буде справді динамічною і гідною репрезентувати наш поневолений нарід, який прагне волі і незалежності“. Таке гасло поставили собі редакція і співробітники „Променя“ в своїй щоденній праці.

ДРАМАТИЧНО-ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ГУРТOK „ДЖЕРЕЛО“ ПРИ 1-МУ ВІДДІЛІ МУН В НЮ ЙОРКУ

Андрій Морозенко

Хоч гурток „Джерело“ оформлено 10-го липня 1951 року, то фактично його діяльність почалася ще зимою того самого року, бо вже в перший день Зелених Свят, тобто 17-го червня, гурток поставив у греко-католицькій школі в Нью Йорку п'єсу „Ой не ходи Грицю“, підготовка якої тривала майже цілу зиму. Режисерувала пані Мазуркевич, бува артистка з Харкова, а танцями керував Р. Петріна. П'єса була поставлена на високому рівні, хоча і аматорськими силами.

Після цього першого виступу гурток „Джерело“ зосередив свою працю на хореографічній частині, тобто на українських національних танках, і якраз тут на цьому полі здобував відповідні признання серед української та американської суспільности, давши цілий ряд успішних виступів. Першим з них був виступ на Конвенції ОДВУ в Рочестері в липні 1951 року. Успіх цього виступу та прогуляк на Ніягару стали заохотою для членів „Джерела“ до більш наполегливої праці, яка завершилася самостійним виступом 18-го травня 1952 року у Вашингтон Ірвінг Гай Скул в Нью Йорку під назвою „А вже весна воскресла“.

Танцювальний гурток „Джерело“ з своїм мистецьким керівником — опікуном молоді д-ром Романом Петріною по середині.

Драматично-хореографічний гурток „Джерело” Молоді ОДВУ в Нью Йорку, під мистецьким керівництвом д-ра Р. Петріни, в народніх бойківських строях на 29-й Міжнародній Виставці, що відбулася від 1-го до 8-го листопада 1952 року в Нью Йорку

В програму цього виступу входили гагілки, гопак, Катерина, чумак, запорозькі герці, Гонта, гуцулка, коломийка та хорівід. Участь брали 40 хлопців та дівчат, під сценічним проводом п. Р. Петріни. Ще раніше, бо 2-го березня 1952 року гурток „Джерело” поставив був власними силами вечір українських національних танків в Елізабет. 5-го липня 1952 року „Джерело” бере участь в мистецькій програмі 5-го Конгресу Українського Конгресового Комітету Америки.

З такою самою програмою гурток „Джерело” дав виступи у Філадельфії, Ньюарку, Аллентавні. Всі ці виступи були поставлені старанням самого „Джерела”, і тому гурток здобуває собі признання серед широких мас українського громадянства.

Крім кільканадцяти самостійних виступів по більших містах на Сході Америки, „Джерело” брало активну участь в різних імпрезах, влаштованих різними товариствами.

Згодом гурток „Джерело” поширює свою програму драматичними і хоровими частинами. 26-го квітня 1953 року гурток влаштовує в Нью Йорку вечір співу і танків під назвою „Вечірній гомін українського села” з такою програмою: „На перші гулі”, — сценічна картина О. Васильченка, а в другій частині українські народні танки: гопак, Катерина, козачок, чумак, запорізькі герці, бойківські коломийки.

Місяць перед виступом в Нью Йорку, гурток „Джерело” виступив з повище зазначеною програмою в Честер, Па. Після цього гурток доповнено фаховими силами, проф. Недільським та п. І. Поліщуком. У цей час підготовано було п'єсу Марійки Підгірянки „У чужому пір'ї”. Ця п'єса заслуговує на окрему увагу тим, що в ній беруть участь діти 12-16 років. Її глибоко патріотичний зміст є цінним виховним засобом для нашої дітвори, нашого доросту МУН. У юного глядача лишається глибоке враження від п'єси, що її виконують малі діти, і розмовляють

словами палкої любові до Рідного Краю, рідної землі і рідного народу. П'єса Підгірянки була поставлена „Джерелом” три рази: у Нью Йорку (Вашінгтон Ірвінг Гай Скул), Бронксі та на Союзівці.

Одним з більших успіхів „Джерела” на міжнародній арені був вдалий виступ на „Міжнародній Жіночій Виставі” 1-8 листопада 1952 року в Нью Йорку. На цій виставі виступало 26 членів гуртка в українських національних строях, за що отримували рясні оплески від інтернаціональної публіки.

Подібний виступ „Джерела” відбувся на початку місяця березня 1954 року в українському культурному Клубі в Гантер Каледж. Чистий дохід був переданий до Фонду Українського Студентства.

2-го травня 1956 року гурток „Джерело” виступив з одно-годинною програмою гагілок та танців на телевізійній програмі п. Р. Мариновича.

За час свого існування гурток „Джерело” дав 40 виступів, включно з виступами на різних громадських імпрезах, як напр. 16-го серпня на пікніку ОДВУ, на Свято Петлюри влаштоване Союзом Українок Америки 12-го квітня 1956, виступ для Виставового Комітету в Нью Йорку 23-го квітня 1956 року, просфора влаштована ОДВУ 2-го травня 1956 року, Андріївський Вечір влаштований ньюйоркським Відділом УЗХ 11-го грудня 1954 року, тощо.

Не занедбана була і виховна праця між членами гуртка. Осінню 1952 року, за попереднім домовленням з редакцією *New York Herald Tribune* гурток відвідав друкарню та редакцію і адміністрацію того щоденника. На початку 1954 року відбуто поїздки до „Museum of Natural History.” З культурних і виховних імпрез влаштованих для членів гуртка треба згадати доповідь п. Я. Гайваса „Останні події в українському політичному житті”, доповідь п. О. Зінкевича з Балтімор на тему „Молодь в підсоветській Україні”, „Вечір сатири і гумору” п. С. Підкови. Дві доповіді були дані п. Р. Петріною про початки і розвиток українського народного мистецтва, а спеціально українського народ-

Танцювальна група дівчат „Джерела”, секції МУН в Нью Йорку, 1956 р.

ного танку. 19-го січня 1956 року гурток спільно з іншими молодечими організаціями в Нью Йорку відбув Свято Крут.

Літом 1956 року ГУ МУН зорганізувала вишкільний табір на оселі Робітничого Союзу, серед учасників якого була й молодь з „Джерела”. В 1952 та в 1956 роках гурток допомагає технічно гостеві з Європи, інж. О. Бойдуникові у підготовці його прилюдних виступів.

На протязі двох з половиною років гурток „Джерело” видавав двотижневу газетку на 10 сторінок машинопису. На зміст газетки складалися дискусійні та інформативні статті та повідомлення.

Під кінець 1956 року гурток „Джерело” перетворився в 4-ий Відділ МУН з іншими цілями та завданнями, про що буде мова в інших розділах історії МУН.

О. Ольжиз

ДВАНADЦЯТЬ ЛІТ

*Дванадцять літ кривавилась земля
І сціпеніла, ствердла на каміння,
І застелило спалені поля
Непокориме покоління.*

*До перс закликалх, просяги тепла,
Тулили марно немовлята лица.
Проте їм горне лоно віддала
Доба жорстока, як вовгиця.*

*Тепер дощі холодні і вітри,
Кудлаті хмари, каламутні ріки.
Але ростуть у присмерку пори
Брати, суворі і великі.*

Хор Відділу МУН в Твін Сіті 1953-1954. Диригент хору Ю. Корсунь, під час Академії Т. Шевченка

УКРАЇНСЬКА ОСЕЛЯ ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА

Володимир Різник

Серед мальовничих гір Західного Покопо в Пенсильвенії, серед крутих вузьких долин, якими збігають кристально-чисті й освіжуючі холодні води численних джерел, потоків і рік до недалекого океану, розсілася масстатично на двох горбах і долині Потока Бобрів Українська Оселя ім. Олега Ольжича. Серед розкішного парку з добірними деревами різного роду гордо сидить на малому підвищенні колишня палата вугільного мільонера Ленца, яка стала серцем оселі. Тут у будучому буде приміщений музей Ольжича й визвольної боротьби, архів і бібліотека, а покищо пишні кімнати щедро прикрашені дорогим деревом вживаються на вітальні й їдальні та кімнати до винайму в відпочинкових цілях. Тут і головна кухня для гостей і дитячого табору. Недалеко, де колись були приміщені панські повозки й коні, велика зала до танців і підприємств та розривковий клуб. Збоку кухні й їдальня для тих гостей, що воліють самі харчуватися. Коло палати басейн для купання найменших діточок. Внизу коло чорної дороги приміщено команду табору й лікарку та дівочий табір, а дещо вище в модерному мотелевого вигляду будові хлоп'ячий табір. Поблизу збірник джерельної води та басейн до купання. Недалеко будуть у скорій будучині викінчені спортові площі. Внизу над потоком будеється став-озеро яких 800 футів довжини й 150 ширини для плавання, ловлі риб, лодкування й інших водних спортів. Оселя має 347 акрів землі, а тому доволі тут місця під табори, спортові площі й для відпочинку гостей та можна було відрядити майже 200 акрів для продавання парцель під будову літнього українського селища. Оселя положена майже в центрі яких 20 великих і старих українських громад, а тому може стати їхнім культурно-освітнім і розваговим центром. Першої класи автостради й дороги роблять оселю приступною для Філадельфії, що лише 75 миль далеко, та навіть для Нью Йорку й околиць, що в віддалі поверх 100 миль.

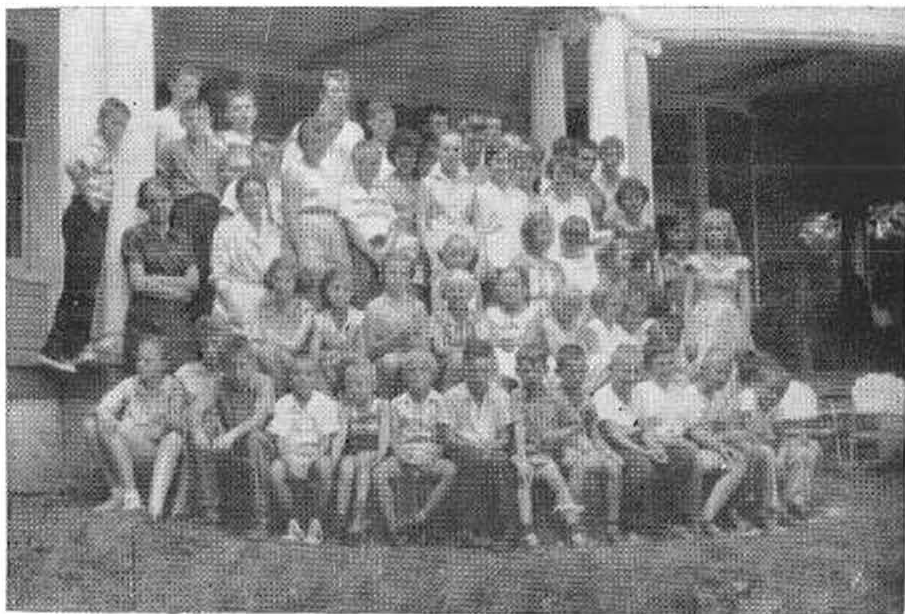
Власниками оселі братні націоналістичні організації: Організація Державного Відродження України, Український Золотий Хрест, Молоді Українські Націоналісти та організація академічної молоді Зарєво. Майже всі ті організації, а головню МУН, Зарєво та УЗХ поклали своїм головним завданням організувати молодь, її виховувати та підготовляти на примірних і корисних та шірних синів свого народу. Завдання не легке в теперішню пору розперезаности, знизення моралі й зростаючого нахилу до авантюриництва й злочинства серед підростаючого молодого покоління. Та протиділати треба скоро й рішуче. До боротьби стали й братні організації. Для тої цілі закуплено хутір. Віра в ідейні завдання оселі, віра в її будучність, зродила цілий ряд ентузіастів, що не лише не раз віддали останнього цента на купно оселі, але не жалували ні свого вільного часу, ні своїх мускулів і поту, щоб тої весни ремонтувати будинки, розбудувати дитячий табір, збудувати купальний басейн, скінчити розривковий клуб і велику залю і багато інших малих і більших робіт. Вдійсності треба було подивляти тих ентузіастів працівників, що заливаючися потом з радістю й гор-

дістю працювали, бо знали й вірили, що промощують шлях для молодого покоління, що незабаром тут будуть їхні діти й діти інших українських родин разом не лише скріплювати свої фізичні сили, але що важніше в рідному оточенні будуть гартувати й стати молоді характери, будуть збагачувати себе знанням про Україну, про її культуру, про її народне надбання, що виявлені чи то в пісні, чи танку, чи в мистецьких українських виробках, щоб озброєні так могли успішно в недалекій будучині стати не лише добрими й корисними громадянами тої країни, але щоб могли і вміли стати на захист і на допомогу поневоленій країні.

І вже того літа мрії ентузіястів будівничих оселі сповнилися. З початком літа отворено дитячий табір під опікою Українського Золотого Хреста. Залунали дитячі голоси, українська мова й пісні. Присмню було бачити кожного ранку підношено американський і українські прапори, як дівора молилася по українськи, як діти вдоволені йдуть на прогулянки, як вправляють на майдані, як з захопленням грають різні спортові гри, як з увагою прислуховуються до лекцій. Рідне оточення, коло ровесників, фахові наставники і вишкolenі братчики й сестрички, переважно члени МУН, роблять своє. Діти вдоволені, вдоволені й родичі. На другий рік діточий табір не лише побільшиться, але збагатиться ще вишкільним табором МУН, де буде більший наголос на підготовку будучих молодих провідників, що могли б перебрати продовжування праці над підростаючим новим поколінням, щоб його не стратити, щоб воно було корисним для нашої справи також.

Не дармо полк. Андрій Мельник, у час свого побуту на американській землі минулого року, назвав оселю ім. Олега Ольжича, бо відчував, що так як Ольжич був відданий молодому українському підростаючому поколінню, так і оселя наша буде продовжувати ту саму роботу.

— # —

Виховний табір на оселі ім. О. Ольжича в 1958 році

ти собі культури і мови доквілля, їхні замериканізовані чи офранцужені діти часто виростають з погордою не тільки до „старокрасвих” звичок батьків, але навіть і до самих батьків, чуючи до них підсвідомий жаль за те, що вони не родовиті американці чи французи. Приклади такого можна знайти дуже часто.

Деякі батьки застосовують другий, діаметрально протилежний підхід, намагаючись якнайбільше ізолювати своїх дітей від зовнішнього впливу і замкнути їх у вузькому світі своєї домашньої культури. Такі намагання ледве чи можуть мати успіх, бож діти раніше чи пізніше збунтуються і в цьому бунті відкинуть домашні кайдани і все це, що з ними зв'язане: авторитет батьків, їхні звичаї, все це чим батьки намагалися відгородити їх від можливості вести нормальне життя молодій людині. З другого боку, якщо ж намагання батьків ізолювати дітей від доквілля і вдається, то замість нормальної людини може вирости духова каліка нездібна до нормального зрілого життя. Молодечий вік це період готування і заправи до зрілого життя. Молодечі розваги, товариство і знайомлення з суспільною культурою у практичній щоденній зустрічі з життям є необхідною передумовою молодечого дозрівання. Відберіть цю передумову і виростите хатню росліпу, яку не можна винести на двір, бо сильніший вітер, трохи більше тепла чи холоду її вб'ють.

Є врешті третій підхід. Назв'їм його компромісом між двома згаданими вгорі підходами. Він у наших умовах є чи не єдиним реальним підходом у вихованні нашої молоді на нормальних, духово здорових і творчих членів і нашої вужчої національної суспільності і ширшої чужої суспільності, в якій нам доводиться жити і серед якої нашої молоді доведеться може проводити більшу частину часу і будувати власне життя. У цьому підході мусимо виходити з реального заложення, що ми не можемо і не повинні ізолювати нашої молоді від впливів тієї культури, в якій вона живе. Йдеться тільки про те, як водночас защепити тій молоді наші традиції і національні ідеали в такий спосіб, щоб органічно поєднати їх з чужою культурою. Висловлюючись простіше, йдеться про те, як зробити з нашої молоді громадян Франції, Америки чи Канади свідомих свого українського походження і готових працювати для української справи. Наші школи і церкви можуть допомогти в цьому багато, але самі неспроможні виконати всього завдання без допомоги суспільності і, головне, родини.

Допомога суспільності може прийти тільки через таке zorganizування і ведення національної суспільно-громадської праці, яке викликало б у молоді зацікавлення і бажання включитися в цю працю і гордість за її успіхи. Це ствердження виглядає простим і самозрозумілим. Але проаналізуємо нашу суспільно-громадську діяльність в багатьох осередках і ствердимо, що часто ми не подаємо нашої молоді того, що могло б її зацікавити. До того ж часто у навіть досвідчених і ідейних громадських діячів видно виразний брак розуміння потреб молоді і ролі молоді в суспільно-громадському житті; це виявляється у нехтуванні і відсуванні молоді бо, мовляв, вона ще „зелена”. А молодь є дуже чутлива і має вразливу амбіцію (ця вразливість зобумовлена браком чуттєвої зрілості у переходовому періоді між дитинством і зрілим віком) і її реакція на таку фактичну чи уявну образу має нахил виявлятися тоді у негативізмі до всього того, що зв'язане зі старшими. В загальному ж в багатьох осередках нема послідовного плану систематичної праці над молоддю. Нарікаючи на її відсутність у молоді зацікавлення українською громадською роботою, ми часто шукаємо причини не там, де їх треба було б шукати — в нас самих.

У цьому цьому роля родини залишається таки головною. Перше правило, яке наші батьки мусять постійно пам'ятати, це наша стара мудрість: „Чого Івась не навчився, Іван не знатиме”. Виховання молоді починається від дитини. Психологи одноставно стверджують, що коріння основних прикмет молоді, таких як характер, релігійність, розуміння моральних обов'язків, тощо, сягають до початків виховання в дитинстві. Якщо йдеться про питання національної свідомості, то виховання її мусить починатися вже в дитинстві. Мені доводилося зустрічати батьків, які відкладали навчання рідної мови до того часу, коли дитина „сама зрозуміє важливість знання мови”. Паслідки такої філософії такі, що дитина виросла, мови ще не знає і не збирається вчитися. Це саме відноситься і до інших аспектів виховання національної свідомості.

Якщо дитині можна ще наказати, що вона має робити, то сам наказ батьків у молодечому віці вже не вистачає. Тут важливішою є родинна атмосфера. Модерні педагоги рекомендують такі правила поведінки батьків супроти їх дітей у молодечому віці:

1. Створіть теплу атмосферу в родині, прихильне відношення до дітей і зрозуміння їхніх проблем і потреб, не дуже однак опускаючи їхнім бажанням.
2. Навчіть дітей у молодечому віці самостійно розв'язувати їхні проблеми; не розв'язуйте їхніх проблем за них, але дайте їм відчути, що ви готові їм допомогти, коли вони потребуватимуть вашої допомоги.
3. Молодь потребує розваг і перебування в товаристві однолітків. Допоможіть їй знайти корисні розваги в доброму товаристві.
4. Молодь у значній мірі формує свій характер і поведінку на батьківському зразку. Тому намагайтеся бути якнайкращим зразком.
5. Наскільки вам обставини дозволяють, постарайтеся тримати вашу хату так, щоб ваші підростаючі діти знаходили приємність перебувати в ній і запрошувати до неї своїх приятелів. Ведіть себе і свою родину так, щоб діти могли вами гордитися.

Зрозуміння, гідна поведінка батьків і приємна родинна атмосфера, розвиваючи прив'язання молоді до родини і до батьків, є основною передумовою впливу батьків на молодь. Молодь шукає, де б знайти опертя, не матеріальне, а моральне опертя. Якщо вона не знаходить його в родині, вона з konieczности почне шукати його деінде — в чужім середовищі, чи навіть у групі таких же відірваних від родин однолітків, які не конечно через злочинні нахили, а просто щоб заповнити духову порожнечу, пускаються на крадіж. „Дайте мені пункт опертя і я зрушу світ” казав старинний філософ. Дайте вашим дітям пункт опертя у вашій родині, у пошані і довірі до вас, і ви можете покерувати їх, куди хочете. Серед таких умов ваше намагання ближче зацікавити молодь нашими національними справами знайде більш сприяєливий ґрунт і зрозуміння.

Як дописку при кінці треба хіба зазначити, що очевидно самі батьки мусять вилявити зацікавлення і хоч мінімальну відданість нашій національній справі, а це, на жаль, не скрізь буває. Але ця проблема виходить вже поза рамки цієї статті.

КАРПАТСЬКА СІЧ

Світлій пам'яті Михайла Колодзінського
і Зенона Коссака — воєнків Карпатської
України.

*Чекаємо вістей од Вас . . . Позавгора, ще вгора,
ще вранці сьогодні — лунали естером, пліяли
і послики Ваші і звіти, що горстка хоробра
дотримує поля, зливає у бій — як орли.*

*І раптом німує естер . . .
Нема переклизки . . .
Минають тривожно години: Ось везір . . . Вже ніз . . .
„Ні вітру, ні хвилі“ од Вас —
і сірюють облизгя,
під оливом тиші згинаються обриси пліз.*

*Допитливо в озі знайомих, гужих споглядаєм,
листаємо покванно плахти везірніх газет,
шукаєм в рядках, між рядками —
зи хог вістки немає?
І думи дуднять — мов хургоки, вгорнуті в брезент.*

*Розтерзані болем на хвилі всіх радіостанцій
серця ми наводим і нерви — зуткіші антен:
Чекаємо вістей про Вас . . .
То ж уже пристанці
ми раді погути про Вас, що далеко ген-ген*

*хог спінене з люті, зненависне слово наругу
із станцій ворожих!
То знали б тоді ми, що все ж,
що все ж таки б'ють ще гармати на скелі, яруги —
і має пошарпаний прапор з нездоланих веж!*

*А так . . . ні стрільби крісової, ні гомону навіть
далеких гармат . . . І даремні усі молитви.
Німує загрозливо тиша — і давить — і давить,
визавлює серце до-щенту:
То ж кров наша — ВИ!*

*Чекаємо вістей од Вас . . .
Чи живі, чи здорові? —
О, ні! Не про те! Хай раниється серце, пезе!
Ми прагнемо знати:
— Чи руки ще дужі до зброї,
зи горстка одважна звияжно змагається ще!*

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І КАДРИ

М. Д.

У виховній літературі поза межами України є чимало зартисних матеріялів про виховання молодих кадрів. Нас, очевидно, не цікавлять вископарні фрази, або випотілі монотонні повторювання. Маємо на увазі добрі об'єктивні матеріяли із засадничими ідеями. І так, значних студій вимагали б праці багатьох особистостей на еміграції у проблемі виховання (напр. проф. Кульчицький, проф. Бойко, проф. Янів, проф. Ващенко і інші). Також праці виховного напрямку визначних постатей нашої доби, як Ольжича, Донцова, Липинського, Теліги, Лиши і інших.

Вся вартісна література має, одначе, деякі недоліки практичного порядку у засягові всіх прошарків молоді і всіх віків. Перш за все методика виховання залишається у невідрадній стадії. Друге — в основному цими матеріялами може користуватись молодь із вищою освітою. Третє — не має тісного пов'язання із щоденними турботами і бажаннями молоді. І врешті — не завжди дає пряму відповідь на все цікавій молоді: „Чому?”

Націоналістична молодь була подумана і залишається у мрії її провідників, як молодь кристального характеру, всебічна, ідейна, енергійна і т. д. Виринає лише питання у її (молоді) провідників: „Як?” Чи читання вартісних виховних або ідеологічних матеріялів вирішить проблематику молоді щоденного життя і чи карбує її характер в бажаному напрямі?

Ця коротка стаття не має на меті дати готової рецепти на виховання молоді, але має на увазі енергійно підкреслити одну ділянку виховання, як таку, що служить засобом („як”) і замикається сама в собі, як ціль, даючи відповідь на „чому”.

Фізична культура, як різні роди спорту, військова справа, грища і т. д. в більшості в нашому старому розумінні — це була розвага, або примус. Щоправда, в новіших часах це дещо зревідувалось і часами підкреслюється потребу спорту, але фактично переводиться в життя ще пропорційно мало. А тимчасом на цей „примус”, або „розвагу” майже всі народи світу витрачають мільйони грошей річно, створюють відповідні департаменти при урядах для фізичного виховання і підсилюють цю справу всіма засобами пропаганди.

Фактично ідея не нова. Модерні народи зрозуміли стару ідею греків старинної Спарти, що в *здоровому тілі — здоровий дух*.

Іде, отже, не про розвагу, а навіть не про фізичне вироблення як ціль, йдеться про „здоровий дух”. Ясно, щоб виграти місцеві чи Олімпійські змагання, щоб виграти бій на фронті, на те, щоб мати здорові грядучі покоління — фізичне вироблення важливе. Цієї правди доводити не потрібно. Але за цим криється ще й ідея виховання взагалі і на неї тут хочемо звернути увагу.

Перейдімо через ряд прикмет і принципів, що їх має в собі фізична культура і стане ясним, що вона далеко більше як „розвага”, а навіть більше, як добрі м'язи.

Перш за все потрібно відмітити, що спорт і гриця приймається молоддю із ентузіазмом. На це молоді не потрібно намовляти, вона йде до цього бадьоро і з охотою. Всі разом, включно із військовою заправою, крім сильних й еластичних м'язів і крім доброго здоров'я виробляють ряд прикмет діючої в щоденному житті людини, як: планування, спостережливість, швидкість орієнтації, швидкість акції, правильну реакцію, смак розрахованого ризику, гармонію рухів (думки і м'язів), незакінченість в успіхах (бажання все нових), тверезість в оцінці і багато інших.

Це лише певні прикмети дії, хоч дуже важливі у виробленні молоді людини. Та ще важливішими залишаються принципи фізичної культури, які закарбовують *характер* молоді.

Одна із найголовніших рис характеру, що її виробляє спорт і військо — це психологія співпраці одиниць і груп, колективів. Це те, що американці називають психологією „team-у”. Співпраця в групі, дружність, компроміс із-за добра групи і її дії чи ідеї, взаємодопомога — це те, що так часто і багато бракує українській психології і молоді, в тому й націоналістичній. І коли група, спортовий клуб, військова частина чи інше з'єднання має здобути перемогу — не може бути ніякого вилому із психології колективу. Коли вилім є — тоді таких викидають із клубу, а на фронті надають ім'я дезертира. Це вчить одиниці і виробляє навик співпраці із цілістю для добра цілості. Це ця сторінка, що в широкому розумінні виховує принцип *один за всіх, всі за одного* у засягові групи, частини, і нації.

Виробляючи суспільницьку рису, тим самим фізична культура не творить із одиниці автомата. Навпаки, дає найкраще поле для вироблення провідника. Бо неможливо в спорті чи війську скрити хто є кращим. На верх вибиваються ті, що виказують більше міння, енергії, вироблення в даній ділянці. Провідницькі кадри ростуть природньою і нормальною дорогою, а не формою призначення, як це часто буває у політиканстві низького калібру. З того молодь також вчиться шанувати своїх природніх провідників і вона знає за що має їх шанувати. Це є знаменита риса внутрішньої дисципліни, послуху і пошани у відношенні до провідництва. Зокрема це виробляється у спорті.

Говорячи про дисципліну треба відмітити, що вона в спорті виробляється всебічно, не тільки до провідництва. І чим краща дисципліна дії якого будь з'єднання, тим кращі успіхи і молода людина мимоволі, майже підсвідомо, виробляє нахил до послуху і виконування своїх завдань на призначеному місці. Це дає тверді основи на доброго громадянина в пізнішому житті.

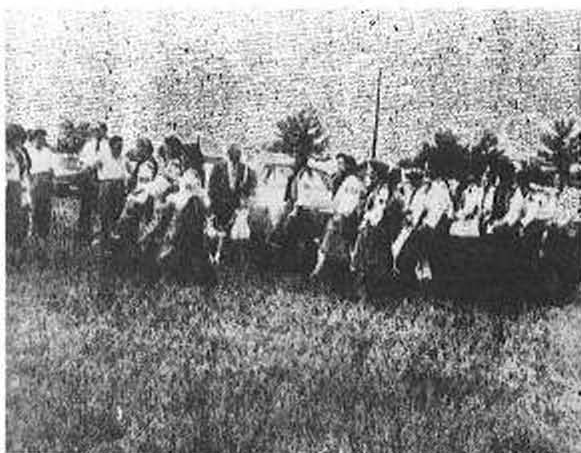
Перемогти у грах фізичної культури можна за поміччю вироблення, доброго планування, спритних іноді маневрів, але не можна ніколи підступом, або брехнією. Спорт не зносить брехні. Молода людина в спорті вчиться бачити факти такими, якими вони є, і вчиться говорити правду. Бо ніяка неправда не змінить результату змагання, а навіть може пошкодити і принести сором і компромітацію. Це знов одна із основних рис, яку виплачує молоді фізична культура при кожній черговій грі чи вправі.

І коли неправда, підступ і інше не зміцнює рівня спортової одиниці, — не залишається іншої методи боротьби, як чесність, виробленість і вдосконалювання.

Також знаменитою рисою фізичної культури є вчити кадри вміти виграти або програти. Це знамените, коли не єдине, вдячне поле у виробленні молоді, щоб при виграї чи програній залишитись друзями. Вміти програти і залишитись без злоби, без очорнювань, чесно і отвер-

то признати програму і чесним способом підготовлювати себе вдосконаленням до відплати — це не легка штука. Так і не легко вміти виграти і не бути бундючним або насміхатися над тим, хто програв. Це те, що виховує основні засади *джентльменства*.

Коли програється — хочеться виграти знову. Коли виграється — хочеться втримати виграну. Це подразнює здорову амбіцію, вчить пертості у плануванні, послідовності і побуджує жадою вдосконалення.

На те, щоб виграти, або втримати виграну — спорт і військо вчать жертвенності, іноді цілковитою посвяти задля добра групи, її ідеї або плянів. Жертвенність, взаємодопомога, навіть коптом власного „я” — це ті принципи, які наголошує фізична культура кожній групі й одиниці. І молода людина вчиться цих принципів на дуже простих практичних вправах, змаганнях і засвоює їх, щоб пізніше примінити їх в ширшому житті.

Бадьорість, „чоло вгору”, пробовість — це характеристичні риси молоді. Але ці риси залишаються і пізніше коли людина замолоду виробить ці завдатки. На цьому місці, як приклад, не можна забути прекрасного друга молоді ген. М. Капустянского, який у своїй сімдесятті все ще робить проходи для вправи, мабуть ще далі вправляє ранні руханки і — залишається все бадьорим і усміхненим, повним енергії і надії.

Фізична культура виключає брутальність. І хоч деякі роди спорту мають тяжку фізичну техніку, бо така є ціль даного роду — то все ж все є приписи, які обмежують, вихватки брутальності не допускаються покаранням, або повною дискваліфікацією. При деяких родах спорту навіть найменші вихватки фізичної брутальності караються. Це вчить молоду людину, що не фізичною силою як такою, але правильною координацією думки і м'язів і доброю підготовкою можна досягнути успіх. Як і також вчить, що всяке змагання має свої приписи, межі і закон, які треба безапеляційно шанувати. Шанування закону і припису ще більш видатне у війську.

Кожний прогрес в житті, навіть в науці і техніці, був результатом змагання, конкуренції, напруги людського розуму створити щось краще чим попереднє. Такі основи для вироблення посмаку здорової конкуренції і охоти до кращого творення покладає молодій людині в її юних роках знову ж спорт.

Можна б начислити ще багато важливих рис характеру, що їх накарбовує молоді цікава, здорова і виховна фізична культура, як — витривалість, діловість (замість сварливості), наполегливість, енер-

Учасники урочистого посадження пам'яткового дуба полк. А. Мельником на оселі ім. О. Ольжича в липні 1957 року

гійність (замість оспалости), точність, дотримання слова, здорову будуючу впертість, правильну принциповість, пошану до суперника і багато, мабуть десятки, інших.

Не маємо на увазі зводити цілої проблеми виховання до спорту чи фізичної культури взагалі. Хочемо лише відмітити, що спорт, пласт, військо, грища, молодечі клуби комбінованих призначень мають велике значення при правильному виховуванні молоді. Не можливо сподіватись результатів через короткий час, але на далекий біг часу примінення фізичної культури як один із методів виховання, виплатить значні дивіденди. Йде бо про вирощування кристалічних характерів і коли справа стоїть „як?“ — у фізичній культурі знайдемо значний шмат відповіді. Ілюстраційні описи вгорі самі за себе говорять „зому“.

Цікаво, що при глибшій аналізі принципів фізичної культури і націоналістичних ключів можна знайти пов'язання. І навіть горді ключі МУН, як „*Нація над усе*“ та „*Наша сила в нас самих*“ вимагають не повторення на святах й ювілеях, але вимагають свідомости тих ключів в щоденному житті. Подумаймо, чи фізична культура, яка зацеплює важливість психології колективу і яка вчить, що перемога лежить в силах самої групи, коли вона до того відповідно і наполегливо готується — не дає практичних основ в характері молоді для тих же ключів? Видається навіть, що для доросту і юнацтва молодечої організації підхід якраз такий є не тільки практичним, але й доцільним.

Маючи повну пошану до виховної й ідеологічної літератури в українському світі, хочемо лише відмітити важливий сектор, який повинен використовуватися пропорційно у вирощуванні кадрів української молоді.

Ол. Неприцький-Грановський

НЕЗРУШЕНА В РУІНАХ

*В оті гудові, пізно-літні вєгорі,
Як сонце не пєге, а тільки грєє,
Коли густє оксамит в блакитє вєгорі,
И п'ялять майбутні візї і мрїї —*

*Вглибляються у сугь і розум і душа, —
В'являється майбутис на минулім.
В великій силі розгортається краса
Правдивої України в славі булії . . .*

*Незрушена в руїнах, в попелі вєгнів
Стоїть, як цитадель, глядить в майбутис,
Будє з жертв і крові щастя кращєх днєв,
Дас нащадкам славне, незабутне . . .*

*А з ними хай ідуть твої признаєннє нові —
Підняти прапор волі голос клиєє.
Твоє святе облизгє все було в крові —
И твоє майбутне має быть величне! . . .*

ЯКИМИ ПРАГНЕМО БУТИ?

Богдан Миросиз

Непомітно пролітають хвилини й години нашого життя. Безупину підпливають дні й ночі, безповоротно минають роки. Дивимося назад, де в імлі забуття залишилося наше прекрасне раннє дитинство. Наче листки щойно записаного зошита, перегортаємо такі свіжі й незабутні спомини юнацьких літ, вичаровуємо в нашій пам'яті постаті наших вчителів і друзів наших шкільних літ. Нам зараз шіснадцять, вісімнадцять чи двадцять років — і ми усвідомлюємо, що ці роки не вернуться вже ніколи. Ми відкрили оце інший, широкий і чужий світ, в який ми увійшли і ступаємо все далі, назустріч тисячним дивам, тисячним спокусам і турботам. У цьому великому і холодному світі почувасмо себе самотніми, наче вигнаними з раю наших дитячих мрій. Все частіше повертаємо зір в сторону нас самих, в глибину своєї душі, де стараємося відшукати і пізнати себе, свою вдачу, свої захищені звички й нахили, добрі й лихі, свої таланти і недостачі. Нелегке це діло — самопізнання, до якого єдиний шлях — це щирість з самим собою, щирість, що болюче вдаряє в наше самолюбство. А проте нас жеде заслужена нагорода і ми поволі відкриваємо не лише своє „я“, цей заплутаний комплекс успадкованих і засвоєних прикмет і звичок, але й віднаходимо у собі наявність чудесної сили — волі, яка у карбах нашого сумління й інтелекту здатна творити дива в нас і довкола нас. Ми врешті усвідомлюємо собі, що нам дано творити самих себе. Нам дано, як колись євангельським слугам, таланти, які ми можемо подвоїти або змарнувати. Нам дано силу змагатися і вдосконалюватися і наближуватися до божественного зразка.

Так, як різьбар не зможе влити життя у глину, не оглядаючи очима душі свого майбутнього твору, так, як музика не може створити симфонії, не слухаючи її звуків у своїй душі, так і ми, що прагнемо формувати себе самих, мусимо відповісти на питання: якими прагнемо бути? Якими шляхами має йти наше самовиховання, на які зразки оглядатися, до якого ідеалу нам прямувати? Питання це старе, як світ, і такою є й відповідь, що її дали ще давні греки: — наш ідеал — це повна людина, гармонійна синтез тіла, душі й розуму, втілення краси, сили й добра, середини між крайностями, де не було б нічого *занадто*, як казав Аристотель.

Відчувасмо, що будова нашого життя мусить спиратися на тривкі основи, які перетривають усі життєві бурі — на християнській моралі й творчій силі віри й любови, що наближають нас до вічності, до Бога — що Його присутність відкриваємо у нас самих і в злуці з Ним — у молитві — шукаємо духової сили, покорн в перемогах, незламності у невдачах. В Нього віднаходимо і від Нього вчимося великого мистецтва давати визволення з полону речей і від Нього вчимося речей, суті матерії — ідеалізму, що всилі піднести смертну людину на вершки героїзму, що перемагає дочасне й саму смерть, що відчиняє ворота вічності.

У битті нашого серця, у живчику крові слухасмо голосу нашого роду. Його нитка загубилась десь у безвістях тисячоліть, але там, у

найглибших шарах нашої душі залишили вони —далекі покоління наших предків — нестерту печать свого хороброго духа, забуті спогоди їхніх чинів, присипані піском часу пориви, пристрасті, перемоги і страждання. У зв'язках матірньої мови, у хвилюючій нотці колядки чи народної пісні, у ритмі рідного танку, у кольорах вишивок і писанок — ми віднаходимо щось незвичайно рідне, що торкає найтонші струни нашої душі, що безмірно хвилює і владно сягає у країну підсвідомого. Це голос української крові — що промовляє навіть до тих і в тих, які ніколи не бачили рідної землі, які загубились на бездоріжжях чужини й забули мову, ім'я й рід свій прадідний. Це те могутнє первісне почуття, що стихійно відгукнулося у половецького князенка на запах степового сван-зілля у прекраснім переказі древнього літописця. Це голос душі, що у думі козацькій велів побусурманеній *дівці-бранці, Марусі поповні Богуславці*, турецькі темниці відчиняти і козаків, нещасних невольників, на волю випускати.

Відчуваємо кровний зв'язок із членами нашої національної спільноти, спільноту минулого і майбутнього, що в'яже нас у одну велику сім'ю.

Службі Богові й Батьківщині прагнемо присвятити наше життя. Та знаємо, що чим сильнішим буде наш дух, чим міцнішою наша воля, чим кращим наш характер, чим багатшим наше знання й досвід — тим більш плодотворною буде наша праця і змагання. Прагнемо бути сильними й чесними, як чесною є наша справа і несплямленим наш прапор. Суворими до себе самих, відважними і лицарськими у боротьбі, великодушними в перемогах, обов'язковими й дисциплінованими не зовнішнім примусом, а силою власної волі у службі ідеї. Точними хочемо бути у справах великих і малих. Завжди активними й творчими, змагаючими вперед. Шукаючими істини і спрагненими знання, здоровими морально і фізично. Завжди йти з життям, постійно рости, збагачувати знання, різьбити свій характер.

Такими прагнемо бути, такими хочемо бути у службі Богові й нашому народові. Сильними, повними, досконалими. Горючими полум'ям віри в нашу ідею, віри в її перемогу. Рішеними творити себе і творити світ довкруги нас.

Не забуваймо, що на життєвому шляху чекатиме нас не ідилія, а труд і боротьба. Пам'ятаймо, що в цій боротьбі переможуть ті, які сильніші й кращі, які підготовані й озброєні знанням, які пристрасно прагнуть досягнути своєї мети, і які для перемоги обраної ідеї не вагаються пожертвувати нічого, навіть власного життя.

— * —

Доріст МУН в Рочестері під час спільного Свяченого в 1958.

ПІДСУМКИ 25 РОКІВ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО РУХУ

Ю. Миколин

У 1933 році, якраз 25 років тому, Вінстон Черчил сказав був у англійському парламенті, що „принцип націоналізму є найсильнішим живу їм принципом у нинішньому світі”. Ця заява була ствердженням, яку націоналізм відобразав в Європі ще від часу Французької Революції, націоналізм бо був тією силою, яка цементувала європейські держави на протязі 19 століття і будувала європейські імперії.

Не дивлячись на це, після останньої світової війни і до недавніх ще років слово „націоналізм” було „не-салюновим” словом у західних країнах, зокрема в Америці, його утотожнювали з чимсь шкідливим, нездоровим і більше заскоружлим як слово „реакціонер”. Не місце тут розглядати всі причини такого ставлення до націоналізму. Подекуди воно було викликане нереальним уявленням про т. зв. „один світ”, а подекуди постійною, інспірованою комуністами „прогресивною” пропагандою комуністичного, керованого з Москви, інтернаціоналізму. Однак в останніх роках в Америці наступила переоцінка ролі і значення націоналізму як тієї рушійної сили, про яку говорив Черчил, як сили, яку можна протиставити руйнуючій і деспотичній силі комунізму.

На превелике диво, в українському повосинному житті на еміграції можна було спостерігати таке саме негативне ставлення до націоналізму, і то не як до політичного руху і ОУН, а як самої ідеології. Був час, коли навіть люди і групи, які колись називали себе націоналістами, соромливо витирали слово „націоналізм” зі свого політичного пашпорту. Інші доброзичливо радили націоналістам „приховатися на якийсь час”, щоб, мовляв, „не пошкодити українській справі” перед чужим світом. Інші ж просто з лайкою накинулися на ідеологію українського націоналізму, як „реакційну”, „фашистську”, тощо. За всім цим крився звичайний політичний опортунізм, вузьке і фальшиве доктринерство, а найчастіше звичайний брак розуміння основ і ідейних залогень українського націоналістичного руху. На жаль і деякі націоналісти мали досить примітивне і мілке уявлення про націоналістичну ідеологію, компромітуючи її не раз і допомагаючи цим викликати ще більше збентеження суспільності щодо суті націоналізму.

Нині іноді важко буває переконувати когось, хто не ознайомлений з історією українського націоналістичного руху, про заслуги цього руху. Багато основних його залогень стали вже загальною власністю, „предметом щоденного вжитку” і частиною загальної свідомості всього українського загалу, принаймі по цей бік „залізної заслони”. Людині яка все своє життя прожила над водою і яка не тільки ніколи не зазнавала її браку, але навіть іноді мала її аж забагато, важко усвідомити вартість тієї води. Скільки ціни даємо ми повітрю, маючи його вдосталь у нашому щоденному житті? Так само і нинішній пересічний українець сприймає без великої уваги, як щось samozрозуміле, деякі кличі, які 25 років тому були свіжими і основними в залогеннях українського націоналізму.

Для прикладу взяти б хоч націоналістичний клич про самостійну соборну українську державу. Нині він став загально прийнятій, само-зрозумілий і майже буденний. Всі ми боремося за таку державу, — почувте від людей, — і тому, мовляв, при чому тут ви, націоналісти? Але у 20-их роках, коли народжувався український націоналістичний рух, так не було. Ідея самостійності, винесена у Визвольних Змаганнях, до широких українських мас не дійшла була. До того ж ідеї інтернаціоналізму — соціалістичного чи комуністичного забарвлення — загрожували ту ідею задушити в її пеленках. Еволюційні методи, вживані тодішніми національними політичними партіями в умовах чужинецьких окупацій, були надто слабкі, кволі і мало ефективні, щоб ідеєю самостійності запалити народні маси і протидіяти ворожим впливам. Потрібна була динамічна сила, щоб цього досягнути, і якраз український націоналістичний рух надав динаміку цій ідеї, зворушив інерцію мас і запалив їх бажанням боротися за здійснення цієї ідеї.

Мусимо нині з'ясувати одне досить загальне непорозуміння: український націоналізм не має авторських прав на ідею самостійності і соборності Української Держави. Вона існувала через століття нашої історії; вона була виписана на прапорцях Армії Української Народної Республіки під час наших визвольних змагань. Але яку силу мас стріла без лука, або навіть і з луком з кволою тятивою? *Український націоналізм дав рушійну динамічну силу тій ідеї самостійності. Саме він приніс у 1930-их роках до найбільш затурканих сел візю України, не тієї прозаїчної, на стиль московського „соціалістичного реалізму“ перекерованої України позноплених каторжників, „совєтських людей“, а світлої, могутньої, розспіваної співом волі і осяяної ореолом пра-дідівської слави України, за яку люди готові були своє життя жертвувати.*

Сучасні реалісти за великий гріх беруть українському націоналізмові те, що він „переситив“ свою ідею містиком. Всі великі ідеології, ексклюзивно з християнством, оснорані на містиці, бо тільки в містичному піднесенні може душа людини піднятися на височину великого чину. Казав Гегель, що „нічого великого не створено в світі без пристрасти“, розуміючи під пристрастю не жадобу задоволення своїх власних бажань і потреб, а „спонукаючу силу доконувати діла для добра всієї спільноти“.

Ідея служити спільноті стала наріжним каменем націоналістичної ідеології. Не служба одиниці, чи групі одиниць, а служба великій спільноті- Нації, яку не можна зміряти людськими одиницями, бо вона, як казав французький філософ Ренан, „є душею, духовим принципом“, що складається, як геніяльно висловився Шевченко, з „мертвих, живих і ненароджених“. В ім'я може іє так живих, як саме тих ненароджених, майбутніх поколінь, людина мусить підкорити свої особисті інтереси інтересам нації. Казав Гегель: „Держава тоді добре тримається і є внутрішньо сильна, коли особисті інтереси її громадян є тотожні з інтересами держави; коли одні знаходять своє задоволення і здійснення в других.“

Чи принцип підпорядкування особистих інтересів одиниць і груп необхідно означає, як дехто з критиків твердить, тоталізм і повне знехтування особистого „я“ людини? Тут знов таки необхідно поставити справу в ясній площині: Основною метою українського націоналізму є виборення і закріплення самостійної української держави. Ніяка держава побудована на рабстві людини не встоїть на довгу мету. Зокрема держава оточена ворожим колом. З другого боку, в кожній державній організації, навіть найбільше демократичній, одиниця мусить передати частину свого особистого суверенітету суспільно-державній

організації, і визнати вищість інтересів держави над особистими інтересами. Національна держава — це наче корабель на морі, залога якого мусить підлягати наказам капітана. Успіх плавання корабля залежить від гармонійної співпраці з одного боку між самими членами залоги, а з другого між залогою і капітаном тобто державною владою. Так само і безпека і ріст нації залежать від вільної, основаної на свідомості обов'язків, співпраці вільних її членів, бо тільки вільна людина може повністю відчутти всю її відповідальність за інших і оцінити величину небезпеки втрати її волі. Рабові байдуже, — він не має чого втрачати хіба тільки свої кайдани.

Націоналістичний клич „Нація понад усе” і має на увазі саме таку жертвенну і солідарну співпрацю всієї української спільноти в боротьбі за визволення і в майбутній розбудові України. Чи ж не втратили ми напої національної свободи в 1921 році тільки тому, що коли український державний корабель був у небезпеці, його залога займалася своїми дрібними справами, як от ділення земельки, або зводила дрібні групові бійки на палубі тонучого корабля? Врешті навіть втрата корабля не причинила тих групових бійок вже в глибоких і небезпечних водах еміграції й чужої займанщини. Серед таких обставин, значення українського націоналістичного руху в тому, що він намагався *виховати в українській людині свідомість її обов'язків перше перед Нацією, а шойно потім перед нею самою.* Нації з довголітньою державною традицією цього принципу не потребують наголошувати, бо він є самозрозумілий для кожного громадянина. Але у нації, де століттями вороги впокували рабську пошану до чужого і погорду до свого, таке перевиховання свідомости є кочечне і необхідне. Навіть і нині, націоналістичний клич справжньої духовної соборности і підпорядкування дрібного особистого і групового загально-національним інтересам такий же актуальний для нашої національної спільноти, як і 25 років тому, байдуже скільки б хто не переконував нас у „віджилості” націоналізму.

Не менш актуальний є і клич про орієнтацію на власні сили у процесі визвольної національної революції, у протизагу популярній 30 років тому (а подскуди й тепер!) орієнтації на чужу допомогу, міжнародні групи, тощо. Вся українська спільнота мусить завдячувати українському націоналістичному рухові те, що завдяки якраз націоналістичному принципіві орієнтації на власні сили Україна, через свою повстанську боротьбу, стала суб'єктом, чинним учасником у другій світовій війні, а не лише безіменним і бездушним об'єктом, напівживим трупом, за який билась би брунатний німецький й червоний московські шакали. Не підлягає сумнівові, що також з уваги на цю активну боротьбу, Москва примушена була добиватися для України місця в Об'єднаних Націях. Це байдуже, що Україні не заступають там справжні представники українського народу; важливе те, що Україна зробила перший крок до її майбутньої повної суверенности і рівности між вільними народами світу. Врешті приклади визвольної боротьби інших колишніх поневолених народів у останніх роках постійно підкреслюють реалістичність кличів українського націоналістичного руху про орієнтацію на власні сили. У нашому недосконалому світі шанують і рахуються з тим, хто чином домагається своїх прав, а не з тим, хто жебрає їх.

Глибока ідейність, а не міщанський розрахунок на вигоду, і готовість чинно засвідчувати цю ідейність — ці дві основні підвалини української націоналістичної ідеології привели до глибоких революційних перероджень у свідомості мас українського народу. На них

основувалися світлі сторінки нашої історії останніх 25 років, а що головніше, на них спочиває сила теперішнього українського підпільного руху за „залізною заслоною”, в Україні і навіть, як свідчать чужинці, в концентраційних таборах ССРСР. Існування і діяльність цього руху — це надзвичайно важливий фактор для дальшої боротьби українського народу за остаточне визволення з-під московського панування. Роля ж нас, націоналістів, полягає в тому, щоб ідейно і чинно допомагати визвольним процесам в Україні тепер і в майбутньому.

— * —

М. Орест

ТРИВАННЯ

*Себе я базив. Там, де заметіль
І бойовище . . . Кулями протягтий,
Лежав солдат, і смерть була прийняти
Готова біль його, останній біль.*

*Поблідлі пальці в трепеті зусиль
Сніг рили: кров шарлатну від затрати
Він зберегти жадав, її віддати
Він прагнув глибові отгинених піль . . .*

*Є тлінне, є нетлінне. І минуле.
Із себе вилуцивши понадбуле,
Ним житиме в істотах і регаз.*

*Без лун погасли клементи атаки . . .
Про мене, дорога моя, в житах
Твій дитині шепзуть теплі маки.*

— © —

Доріст МУН з Алентанну на оселі ім. О. Ольжича вітас полк. А. Мельника — хлібом і квітами в липні 1957 року.

ОЛЕГ ОЛЬЖИЧ В МИНУЛОМУ Й СУЧАСНОМУ

Раїса Шило-Бакум

„Жити повно, широко і скоро
І урвать, як спів.”

Олег Кандиба-Ольжич

Про життя Ольжича сучасна українська людина знає небагато. Виною в такому необізнанні українського суспільства з біографією одного з найвизначніших поетів — якщо не взагалі найвизначнішого поета нашої доби, являються в першу чергу мабуть хвилюючі політичні події другої світової війни; також незадовільне часто налагодження української преси, а далі — пекучий брак достаточної кількості літературних критиків та науковців, відповідальних за навіщення життя й творчості великих людей української духовності в історіях літератури чи окремих нарисах. Сам Ольжич не залишив нам ні споминок, ні будь-яких інших автобіографічних довідок, які відкрили б нам шлях до кращого пізнання цієї людини; для цього його життя обірвалося надто раптово і трагічно. Тому за даними доводиться звертатися до сучасників поета.

І ось змальовується картина: Олег Кандиба, за літературним псевдонімом — Ольжич, син відомого поета О. Олесь, проводить своє дитинство й молоді роки на чужині. В 1930-му році закінчує університет в Празі, та одержавши диплом доктора філософії, як археолог займає визначне місце між вченими професійного середовища. В цьому ж часі формується також обличчя Ольжича, як поета. Родинна атмосфера була безсумнівно позитивною для поетичного розвитку талановитого Олега Кандиби: батько, збагачуючий українське літературне надбання справді спонтанним та майже безупинним віршуванням, легкий доступ до книжок і, взагалі, друкованого слова, зустрічі з українською культурно-інтелектуальною елітою в Празі — все це, поруч з вродженою серйозністю та природним обдаруванням, склалося на пробудження, зростання та мистецьке завершення Ольжича, як поета. У своїх письменницьких звичках Ольжич був антиподом свого батька; Олесь не передав синові спроможності легко, спонтанно, без будь-якого видимого напруження вилити свій поетичний настрій віршем. Ольжич творчо „працював” над своїми поезіями: він кристалізував думку, відшліфовував поетичну мову, доводячи її до небувалих ще в українській літературі витончених спроможностей вислову. Від завершення рими і врочистої ритміки, а також від справді глибокого духового змісту його віршів віс чимсь своєрідним, притаманним тільки йому; така окремішність, своєрідність і є першою передумовою окреслення геніяльної людини та ясно відрізняє її від епігонів.

Одначе Ольжич — дорогий і близький нам не тільки, як поет; ця многогранна людина залишила також незатертий слід на шляху революційного змугу нашого народу за свою духову й політичну незалежність. Будучи призначеним на почесне становище Заступника Голови Проводу Організації Українських Націоналістів, Ольжич з послідовністю героя йшов незустріч своїй долі: після заарештування німецькою таємною поліцією та, за його скромним словом, „тяжких“ в'язничних днів в концентраційному таборі Саксенгаузен, згинув трагічно внаслідок ворожих катувань 10-го червня 1944 р. Помимо свого поетичного покликання, Ольжич зумів у надзвичайно важливу історичну хвилину українського народу повністю віддати себе революційній праці. І немає в цьому ніякого парадоксу, ніякої неспівзвучності між його світглядом та формою життя: Ольжич-політик, Ольжич-революціонер віддав своє життя за те, в що вірив і що хотів сказати нам своїм патхненним словом Ольжич-поет.

Не доводиться думати, щоб Ольжич, промірюючи дорогу свого суворого життя, особливо радо відкривав доступ у таємні закутки внутрішнього й глибоко-персонального широкому загалові; поезія його, надзвичайно стримана у вислові, без прикрашуючих, сентиментальних чи взагалі як-небудь переважано почуттєво зумовлених епітетів викликає враження, що автор її був людиною самітною, духово непересічно сильною, існуючою за високим категоричним імперативом свого морального я. В хвилинах творчої самоти Ольжич намагався пізнати суть життя єдиниці та в першу чергу нації, як вищої духової спільноти людей з однаковою егзистенціальною метою, спільним минулим і майбутнім; він безперечно бачив візію нової української людини — духово сильної, спроможної взяти на свої плечі тягар доби.

Самітність, відокремленість Ольжичевої вдачі відкривається нам у віршах поета. Немає в них ніякого егоцентричного наголосу на „я“; майже всюди Ольжич вживає „ти“, звертається безпосередньо до української людини:

Захочеш — і будеш В людині. затьм.
Лежить нерозгадана сила.

(*Незнаному воякові*)

Або ж, слово його — звернене до загалу, до лави новітніх воїнів, що їх породила „жорстока доба“; поет кидає світло на їх неголосний героїзм:

Ви вийшли, незнані, із темряви нор
Позначити шлях перемоги
І знав вас поштовий брудний коридор
І сір: обніжки дороги.

Одначе Ольжич не стоїть осторонь від легіону „незнаних вояків“; він сам — один з них, йому з ними — одна мета, спільна й доля. Тому в поета нерідко появляється єднаюче, братнє „ми“:

Ім'ям псевблаганним свободи
Здолали ми й кинули ниць
Понурі Карпатські проходи,
Асфальти далеких столиць.
А тут на міста й хутори ми
Залізну накиннули сіль,
Тут скрізь наше військо неарме
У хижих залагах стоїть.

Паскрізь персональні почування, місця, де поет хоче чогось виключно для себе, розкриваючи затінену звичайно сторону своєї душі та на коротку мить відвертаючи зір від того вищого, загально-єднаючого — від ідеалу української людини з її історичним покликанням — надзвичайно рідкі; але ж тоді вони набирають глибокої інтимної

барви, безпосередньо вражаючи цілу почуттєву систему читача. Діється це, наприклад, у вірші, в якому Ольжич звертається до провидіння з проханням:

Не ясний спокій дорогих глибин
Прозорої і чистої науки;
Не золоті натхнення орхідеї
З ласкавости незмірної своєї
Пішли мені, молюся, дар один:
В ім'я Йі прийняти мужньо муки,
І в грізний день залізної одплати
В шинелі сірій смерти від гранати.

Нічого, отже, не хоче поет для себе, крім ніким непоміченої смерти за краще завтра батьківщини, смерти, подібної до загину сотень інших незнаних вояків („в шинелі сірій“). Цей тихий, немов би в тіні, осторонь від рекламного світла зростаючий героїзм, йдучий впарі з найвищою, хоч завжди скромною, мужністю вислову — це щось нового в нашій поезії. Це самопосвята, доведена до границь осягненого людиною. Почуття, яким безсумнівно пульсують наведені слова, згущене, і лежить воно у надзвичайно строгих, виструнчених лініях. Якби ми не знали Ольжичевого обличчя, ми могли б собі уявити його саме таким, яким воно справді є: з тонко різьбленими скронями, з ледви помітною, але наявною енергійністю зарису брів і уст, з поглядом, зверненим в глибину людського духа.

На вище наведених віршованій строфі Ольжича може і мусить формуватись світогляд молодого покоління українського народу, незалежно від її місця перебування чи обставин, серед яких вона зростає. Доба ніяк не загубила своєї жорстокости, і „сігнум темпоріс“ — даліше несприятливий для нас. Сьогодні потрібно героїзму української людини в змаганнях за національні ідеали зовсім так само, як було потрібно в роки, коли жив Ольжич. У своїй компактній формі Ольжичів наснажений вірш, як, можливо, ніякий інший, стає символом нової духовної структури людини, якої першим обов'язком на важкому, відповідальному шляху є „не спіткнутись ні разу“, якій призначено

... нести солодкий тягар тасмниць
І гостру петарду наказу.

Весь поетичний твір Ольжича — позначений намаганням, байдуже, свідомим чи несвідомим, впливати виховуюче на покликаних до боротьби (а такими він вважав загал українського суспільства) прошарки нашого народу. Прямуючі до вищого, об'єднані в національних лавах, це — незмірно носії героїзму, який Ольжич змалював в теперішній час необхідним і зовсім реальним.

Людина Ольжича — це людина з гігантським історичним призначенням. В ній не сміє бути нічого дрібного, духово-слабого, загально-людського; все це мусить лежати поза нами на шляху нашого національного розвитку. Тому такі суворі вимоги поета до нашої духовности, така вага, прив'язана до значення і необмежених внутрішніх спроможностей людини, яка несе на собі найбільш відповідальне завдання:

Держава не твориться в будуччині,
Держави будується нині;
Це люди, на сталь перекуті в огні,
Це люди, як брляні каміні.

Твердість, невгнутість, незломність характеру — це перша вимога, яку ставить нам Ольжич. Життєву виправданість цієї вимоги засвідчив він сам, загинувши в муках за дорогий ідеал, але до кінця не віддавши ворогові тасмниці, не заломившись духово. В цьому невблаганно послідовному завершенні поетичного, а разом з тим і революційного шляху і лежить особлива вага Ольжича. Не просто низку поетичних слів, а саму суть життя, саму згущену духовість, незалежну фізичним

стражданням чи смертю, кинув Ольжич на терези сучасної історії. І можливо, саме в світлі свідомості чесно і консеквентно пройденої дороги доводиться розглядати таку пророчу візію поета:

Нестерпимо сліпучою буде остання хвилина

Обгорлому серцю, що прагло солодкого чуда. (*Пророк*)

— так, сліпучою — остання хвилина, помимо всієї жорстокости, яку несе у собі смерть, обдерта зовсім з романтичних прикрас.

На суть світогляду, який бажає виховати поет, складається отже героїзм, неугнута воля та ставлення найвищих вимог до себе й інших. При всій категоричності натиску на моральну вартість людини, Ольжич залишає їй одначе повну спроможність зробити вибір, незумовлений обмеженнями ззовні, вважаючи людину тимчасим абсолютно вільною в метафізичному значенні:

Та буде завжди твоєю

Безсмертна мить постанови. (З циклю: *Підзамга*)

У цій найвищій волі людина — непереможна; не страшні їй ні муки, ні смерть. Одночасно одиниця несе повну відповідальність за зроблений вибір, за всі свої вчинки:

Ступи ліворуч: легкий буде спад,

Повільні луки, мляві серпентини.

Він інтелекту через хліб назад

До жаху і безсонности клітини,

А вправо ступиш — прірва і провал,

І знову сплеск. І в клетотинні віру

Лише твій шал щитом проти навал.

Одвага ж, коли ти запрагнув. Віра.

(*Межа*)

Думаючий, творчий верстві нашого народу залишається вибрати шлях, яким піде нарід. Але не може бути сумніву про те, який саме вибір Ольжич бажав би забезпечити українській нації. Та ж „за нами — розгубленість мертва“; чи можемо ми, не пізнавши ваги історичної хвилини, коритися законом звиринного животіння? Своїм поетичним творінням та цілим послідовним життям Ольжич зарисовав обрії найвищого, до чого може змагати людина: створити неперевершено чистий, наповнений ідеалізмом закон для себе самої — і жити за цим законом, підкоривши йому всі прояви духової й фізичної природи, а навіть психіки людини.

Картина нової людини Ольжича, що вириває перед нашим духовим зором після прочитання його поезії, це твір суворого майстра, досягнувшого вершин розвитку людського духа і бажаного підняти на ці вершини решту свого народу, раз на все перетворивши його з „покоління холопів“ в гордий духовий моноліт. Зробімо висновок із сказаного вище: людина, що її виводить Ольжич у формі ідеалу для модерних генерацій, позначається високою персональною етикою. Це людина, яку наситив життям не романтик, а поет-клясик: в ній відчувається повна, хоч і строга, внутрішня гармонія. Вона не вагається, зустрівшись віч-на-віч із складними проблемами життя, бо ж дорога до розв'язання цих проблем може бути тільки одна: шукання правдивого змісту існування, вірність правді, зберігання і даліше збагачення цінної спадщини людського духа. Не доводиться мабуть і згадувати про важливість виховання такої людини в недавню минулому. Сьогодні ж, коли українська спільнота стоїть під загрозою втратити свою інтегральність — і то не тільки через причину різних місць свого перебування — ця важливість ще зростає. І якщо б наша молодь зуміла зашцепити собі героїчний світогляд Ольжича, включивши у ритм свого духового життя його натхненне слово, українська нація могла б з вірою дивитись в майбутнє, не зважаючи на хаос і поступове вимирання всього, що чисте й прекрасне, в довколiшньому світі. Ми потребуємо віри й моральної сили Ольжича; нам необхідне його ваговате слово для національного росту та духового зміцнення.

A NATION'S BUILDERS

by Marusia Popovich

ON THE OCCASION OF THE TWENTY-FIFTH ANNIVERSARY OF A GREAT
YOUTH ORGANIZATION — THE YOUTH OF THE ORGANIZATION FOR THE
REBIRTH OF UKRAINE (O. D. W. U.)

*Not gold, but only man can make
A people great and strong —
Men who, for truth and honor's sake,
Stand fast and suffer long.
Brave men who work while others sleep,
Who dare while others fly —
They build a nation's pillars deep,
They lift to the sky.*

RALPH WALDO EMERSON

The Youth of ODWU is approaching another milestone—the Twenty-fifth Anniversary of the founding of the organization. Undoubtedly, thousands of members, scattered throughout the United States, will look back today and reminisce about many pleasant events in which they participated during the past twenty-five years.

In 1935, groups of enthusiastic, determined Ukrainian youth organized into Youth of ODWU branches. As members of this unique organization, we emphasized that we are absolutely loyal to our country and are ready to defend it at any time.

Our aim was to make every youth a better American citizen by understanding something of the heroic Ukrainian heritage and traditions, the history, language and culture of one of the most courageous nations the world has ever known.

The founders of the Youth of ODWU, who with their vision for the future, indeed gave the organization a solid foundation upon which the Youth of ODWU continued to grow. These were the members, who "for truth and honor's sake, stood fast and suffered long," during a very trying period during World War II. Except for the war period, when many of the Youth of ODWU members volunteered or were called into active military service, the organization has always continued to make progress in all sections of Ukrainian life.

Today, in just about every small or large Ukrainian community, we find Youth of ODWU members taking active part in every phase of our organized Ukrainian life. Whether it is the local church, the Ukrainian home, clubs, organizations or youth leagues, somewhere along the line, we always find Youth of ODWU members.

We perhaps can't boast of having thousands of members today, nor can we boast of attaining an enormous financial state. But *are* these the prime aims of an organization? They never have been and never will be the aims of the Youth of ODWU. It is by far more comforting to know that our youth organization in its twenty-five years' existence has been able to produce from among its members — good, solid Ukrainian American citizens — *a nation's builders*, who today are ready and capable to assume responsible positions within the ranks of such organizations as ODWU, the Pan-American Conference, Ukrainian Congress Committee, the Youth League of North America, fraternal organizations, etc.

The aims of the Youth of ODWU have been based on democratic loyalty to the United States, dignity of the individual, Christianity, cultural traditions and support of the liberation movement. These virtually were instilled in every member and today, on the occasion of the Twenty-fifth Anniversary of the organization, we can acclaim—we made progress and achieved our main purpose. The members learned Ukrainian, organizational procedure, public speaking, folk dancing, choral groups and took part in many other interesting programs and activities. Together with an ODWU branch, the Youth of ODWU purchased an airplane and opened a Ukrainian Flying School in Cleveland. There were baseball and basketball teams organized throughout many states. The organization believed in action, good clean healthy living, in education and acted accordingly to serve its members.

Our achievements for the past twenty-five years are perhaps meagre, but certainly gratifying. Today we can boast of our own summer resort in Allentown, Pa. Here leadership courses are being planned as well as recreational activities to help develop both the mind and the body. The Youth of ODWU, as a unique youth organization, is interested in training and developing young men and women. Our youth fully understands that the ranks of the older generation are thinning out and therefore, their responsibilities are growing. Youth, after all, is the foundation of every nation.

The Youth of ODWU will continue on its non-partisan, non-sectarian basis in organizing all Ukrainian youth toward an ideal upon which the organization was founded — *the rebirth of Ukraine*. However, we realize that it takes more than an ideal these days to make an organization catering to youth a success. Therefore, wider and also more intensive activities are part of the organization's plans to meet the needs of youth. We will also continue to combat any shade of a Soviet-inspired Communistic movement that is attempting to undermine our democratic heritage.

Emerson painted a wonderful picture in words in the above short poem. Every Youth of ODWU member should be a *nation builder*. He must, as Emerson said, be a man, who "for truth and honor's sake, stands fast and suffers long . . . Brave men who work while others sleep, who dare while others fly" — for "they build a nation's pillars deep. They lift to the sky!"

On the occasion of the Twenty-fifth Anniversary, the members of the Youth of ODWU rededicate themselves to continue to bring to the attention of the world, the plight of the Ukrainian people and help in every way we can to regain their lost freedom.

We know what our goals are and that is half the struggle. The other half is to acquaint other Ukrainian youth with our organization and then in unity move onward shoulder to shoulder. With truth and honor and a grim determination to guide us, we cannot fail.

If a nation values anything more than freedom, it will lose its freedom; and the irony of it is that if it is comfort or money that it values more, it will lose that too.

Sommerset Maugham

CHALLENGE TO YOUTH

By Oleh Riznyk

Alexander the Great conquered the known world at the age of 32. Fifty young Japanese none over the age of 35 turned a backward Japan into a modern nation in the early 20th century. Bilas and Danylyshyn, two Ukrainian youngsters not more than 20, gave their lives on a Polish scaffold for Ukraine. Young men and women of all races and nationalities are known to be leaders in reform, nationalism, and the fight for freedom. At 17 Alexander Hamilton wrote two essays which showed him to contain more knowledge about the British constitution and politics than many people any age had. The youth of a country are its backbone and moral fibre, its strength or its weakness.

The young people mentioned above are just a few names selected from history. There are many more. Their energetic convictions accomplished things. Their action produced events that have alerted the entire history of the world. They were a credit to their generation, an example for all to follow. They exploited the virtues of youth to its fullest degree; those virtues being: idealism, sincerity, patriotism, energy, health and time. They did not expect older men to achieve their goal for them. They acted to achieve it themselves.

What these men had in common were that they were all well educated. They read Aristotle, Plato, Mazzini, Burke, etc. instead of Superman, Batman, Donald Duck, and True Romance; they were interested in the contemporary problems, in good government, and social reform, not in side burns, hot rods, rock and roll, and fun; they attended lectures, rallies, went to political meetings and took an active role in realizing their goal, they didn't care much about dances, dates, the movies, and drinking. They were sincere, generous with their time, and had a conviction to accomplish their end.

Americans are known for their dynamism. This dynamism has taken many forms in the past and is as varied in the present. There has been the dynamism of the pioneer, blazing his way through the wilderness, cutting himself a piece of this big, wonderful land of ours and cultivating it. There has been the dynamism of a Rockefeller pushing his way for material wealth. There has been the dynamism of Washington cold and hungry with his men at Valley Forge in the crucial saga of the American War for Independence. There has been the dynamism of a Lincoln when he issued his Emancipation Proclamation. There has been and still is the dynamism of thousands and thousands of little men like you and me striving for what they believe and want. Dynamism is an American heritage. But youth today is using up their dynamism on unworthy things. Many teen-agers have become the lowest form of social creature. Their conscience is not developed. They have no sense of responsibility, are selfish, and think only of their own pleasures. They waste the creative powers of their dynamism in pursuit of low, or purely materialistic ends.

Rome fell because her citizens became accustomed to an easy life. They were soft. They thought of pleasures and excitement. The path of our civilization is running in the same direction. We are getting soft like

the Romans. Soft — does not mean physically soft. That is not too important today. But we are intellectually soft. Our mind is putty for demagogues. We fail to see Right and Wrong. We believe what is told to us. We don't find things out for ourselves. We don't inquire and search for true knowledge. So we are like sheep following our herd over the cliff to doom!

This is not a blast at American civilization alone. Youth the world over are almost the same way wherever the preoccupation with material values has obscured the image of higher human ideals.

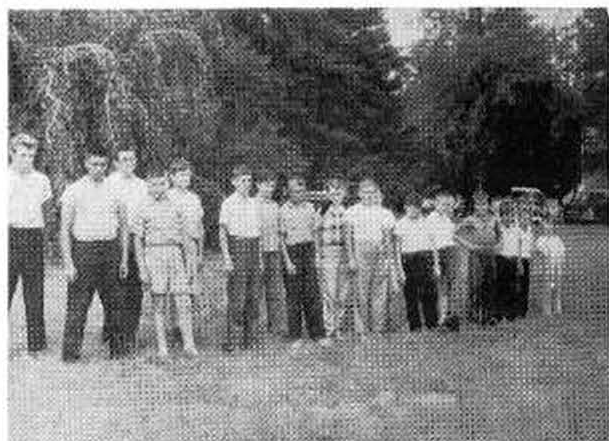
And there is youth's challenge. To stop decay and start growth and maturity. A cigarette in your mouth doesn't make you a man. It takes a lot more. But for us—the American youth of Ukrainian descent our obligations make this challenge even more formidable. For our ancestry has endowed us with an obligation to perform. This obligation is to continue the struggle for Ukraine's independence.

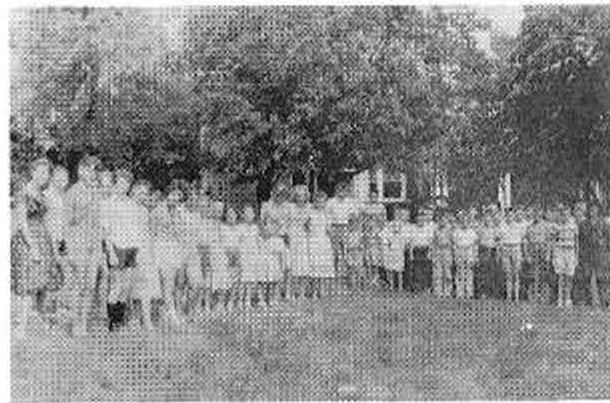
MUN is an organization that tries to realize this obligation which all Ukrainians have, but few seem to acknowledge. Those of you who are reading this are those few who do acknowledge. You are the ones to continue the struggle. MUN is not a social club, or a friendship guild, or a recreation hall. It stands for something so much above the petty things. It stands not for what it can do for you—but what *you* can do for Ukraine. MUN is your obligation to the dead. MUN is the answer to Kruty, to the death of Konovaletz and Petlura, to the millions of Ukrainians not much older than you and some even younger, who died that a goal may be realized. MUN needs you because today there are so few Ukrainians who really want to help. Idealism is out of vogue. The big word today is *money*. But money is a word with no meaning, with no emotion, with satisfaction only for the greedy. And greed has become so much a part of our lives. Those in MUN are not greedy. They do sincerely want to help and work as much as possible. I know you do or else you would not have stuck it out. It was a long and bumpy journey and we have yet to arrive at our destination.

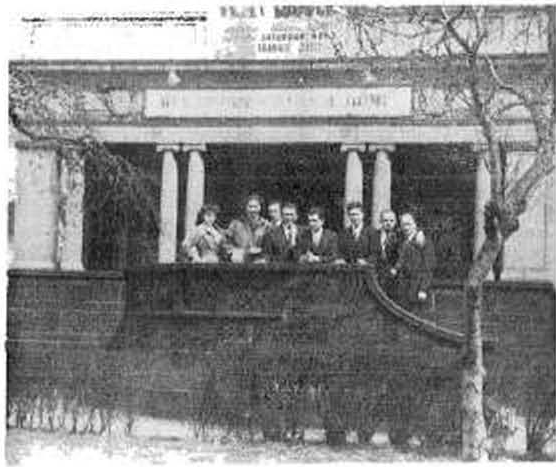
Twenty-five years have passed. It is not very much time. And the first 25 years were not without success. However too much success cannot be expected from an organization which stresses idealism over materialism. Not many people want to give without getting something back in return. But we have struggled through the first 25 years and are beginning to reach our next milestone.

Some people say Ukraine will never be free. I am inclined to believe they say this because they are too lazy to work so it will be free. The *challenge* MUN members have is to continue to work. Forget failure and disappointment. Be too busy to hear the ridicules of others and too proud to admit defeat. Work and more work can only give us success. The not too numerous membership of MUN makes it all the more urgent that we work as hard and as much as possible to realize our goal. There can be no decisive action taken now, but in the near future, with cooperation and united effort history may someday make a note of a MUN organization that helped liberate a country.

25 YEARS!

By William Popowych

25 years! It seems only yesterday that the late Evhen Konovaletz toured the United States and "sowed the seed" of what is known today as the *Organization for the Rebirth of Ukraine (ODWU)*. Within two years a new organization was flourishing. This organization resulted from continually hearing about the plight of Ukraine and its people as it was discussed in the home, or at various functions. As the old proverb goes: "walls have ears." So it was with the younger generation of American born Ukrainians. Some of the more interested youngsters wanted to help the older folks realize their desires. The result was the organizing of *YUN, Young Ukrainian Nationalists*. Today this same youth organization is known as *MUN*.

Although the primary aim of the organization has not materialized in the past 25 years, much has been done to help the Ukrainian cause. *MUN* can claim much credit for making American Ukrainians become aware of their Ukrainian heritage. To begin with, they set up as their goal to aid both morally and materially in the struggle for Ukraine's freedom, to rid the Ukrainians of the name Ruthenians, or Slavic, or even the more common reference of either Polish or Russian. I can still remember well the first time in our local press, when there appeared a headline "Ukrainians Defeat Strong Team." This little notation had us spellbound because of one word "Ukrainians." As time passed, the youth began to become more interested in what similar groups in other cities were doing. Through the efforts of the first president of *ODWU* the late national secretary of the Ukrainian National Association, Mr. Gregory Herman, a sports program was inaugurated. This was a big step in awakening the fighting spirit of Ukrainian youth and at the same time progress was being made in propagandizing the Ukrainian cause.

Youth's efforts were not all turned towards athletics. Much can be said about the choirs, dancing, dramatic and cultural groups. Some cities were even fortunate enough to have orchestras and bands. We were kept busy performing before the American public. Soon the word "Ukrainian" was part of the vocabulary of the American people.

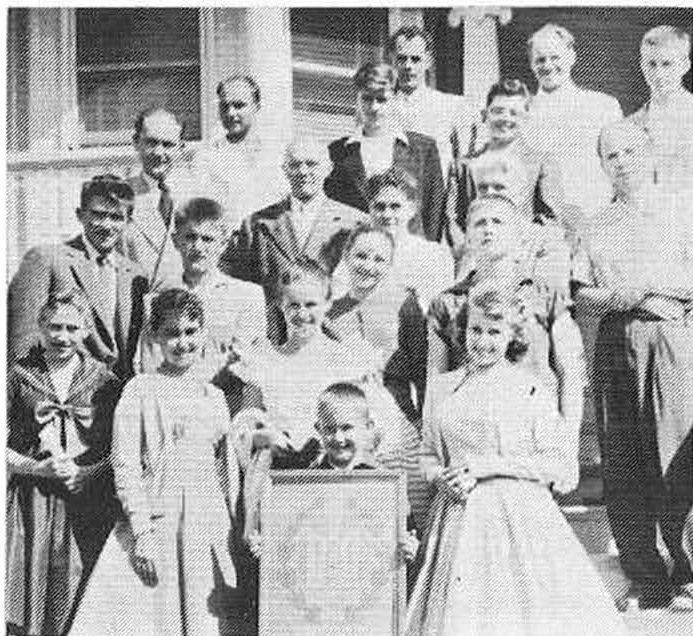
Perhaps the best way to learn what other cities and *MUN* branches were doing was through the monthly magazine *Trident*. This magazine caused arguments in the family because everyone wanted to see it first. Through the *Trident* we were able to learn more about Ukraine and its problem. We were able to be better informed about activities of other groups and were more than eager and proud to pass on the issues of the *Trident* to our American friends and neighbors.

The main reason for our past success was that our efforts were united into just a few strong organizations. Today, there are countless small, weak Ukrainian organizations that refuse to work in united effort, causing bickering and ill-feeling among fellow Ukrainians. However, I am not dismayed by this, for I feel that in due time even this unhealthy atmosphere will right itself.

As our parent organization ODWU and the Ukrainian Gold Cross had stood steadfast through all these years in their demands, so has MUN stood. MUN offered an opportunity to the Ukrainian Youth to find itself, to aid toward the struggle for Ukrainian Independence, to be proud of our heritage, to learn about Ukrainian culture and history.

Events such as war, false accusations influenced by communists, disunity were a setback to the organization. Many of our members deserted us, others lost interest, but the spark did not die—for there remained a few to revive the organization. With the incoming of young new immigrants that spark was fanned until today it is a large flame. The MUN of yesterday with the MUN of today united with all of the Ukrainians and the rest of the freedom-loving people will, I believe, see the day when the tyrannical communist oppression will be smashed eternally.

My sincere congratulations to the organization on its Silver Anniversary. A deep gratitude to the able leadership of the officers of various branches, and a warm and hearty brotherly feeling to all of the members. It is the duty of all the members to see that the original aim, ideals, and desires of this youth organization become a reality. Although the first twenty-five years have slipped away swiftly, we should make it our business to see that within the next quarter century MUN members will be able to say: "The original plan for our organization has been fulfilled — *we now have a free and independent Ukrainian State.*"

З школи МУН у Глен Спей 1955 року

Братній Організації
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

із нагоди святкування 25-ліття діяльності
шлемо

наш дружній привіт та найщиріші побажання дальшої успішної
й посиленої праці в організуванні й вихованні підростаючого
покоління на добрих і корисних громадян та вірних синів
свого народу!

Хай росте і розвивається організація МУН!

Хай Ваша праця увінчається здійсненням наших великих
Ідеалів!

Центральна Управа ОДВУ

МІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ

присвячений культурним і громадсько-політичним справам,
ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ ОДВУ

САМОСТІЙНА УКРАЇНА
INDEPENDENT UKRAINE

— *vigae* —

МОЛОДЬ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

з 25-літнім Ювілеєм.

Cooper Station P. O. Box 4

NEW YORK 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ Й КНИГАРНЯ
в ШИКАГО,

заїнкорпорована організаційна спілка,
пересилає

щирий привіт і побажання дальшого розвою
в 25-ліття невтомної праці!

**Ukrainian-American
Printing & Publishing Co., Inc.**

2315 W. Chicago Avenue

CHICAGO 22, Ill.

Tel.: ARmitage 6-6373

3 нагоди

СВЯТКУВАННЯ 25-ЛІТТЯ ДІЯЛЬНОСТІ
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

пересилаємо

СВІЙ ПАЛКИЙ І ДРУЖНИЙ ПРИВІТ

та

ЯКНАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ :

Вітаючи Вас із досягненнями на ниві доростаючого покоління
на протязі 25-ти років,

бажаємо Вам

ДАЛЬШИХ УСПІХІВ У ВАШІЙ ПРАЦІ.

За пройдений шлях і свої досягнення МУН може
бути заслужено гордим, а теперішнє положення
українського народу вимагає від молодого поко-
ління ще більш залюпадливої дії, ще більшого
ентузіязму, ідеалізму й посвяти, щоб безупинну
прямувати до Мстї шляхом, що його нам вка-
зали й спосає кроз'ю скропили Герої Української
Резолюції.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ

УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА

в ЗДА:

Павлина РІЗНИК,
голова.

Оксана ГЕНГАЛО,
секретар

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

— складає —

у 25-ліття Молодих Українських Націоналістів
ЩИРІ ПОЗДОРОВЛЕННЯ та НАЙКРАЩІ ПОВАЖАННЯ
сім Членам тієї Організації,

а водночас пригадує

Ім і всьому Українському Громадянству в ЗДА і Канаді, що, входячи в свій ювілейний 65-ий рік існування, УНСоюз, ця найстарша, найбільша і найбагатша українська установа у вільному світі, надалі служить своїй Громаді, як на національному, так господарському полі.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ:

- ЗАБЕЗПЕЧУЄ** наших земляків по найдешевших цінах усіми модерними грамотами до висоти 50,000 доларів;
- ПІДДЕРЖУЄ** своїми грошовими датками багато українських організацій;
- УДЕРЖУЄ** в прекрасних Кетскільських горах літню оселю „Союзівку“, що стала справжньою літньою столицею української громади в ЗДА;
- ВЕДЕ** там-же дитячий табір та вищі Курси Українознавства для студіюючої молоді, які виховують наше чергове покоління на свідомих українців;
- ВИДАЄ** єдиний в Злучених Державах Америки дитячий журнал „Веселка“, який став є підставним посібником українознавчих шкіл;
- ПУБЛІКУЄ** найбільший у вільному світі український щоденник „Свобода“ та в англійській мові щоденник „Юкрейніан Віклі“, а з ним окремі українські сторінки для організації молоді, в цьому і сторінку МУН „Промінь“. Виходять англійські книжки про Україну й поширює їх в цілому англійськом світі;
- ПРИГОТОВЛЯЄ** до друку найважливішу інформативну книгу про Україну „Енциклопедію Українознавства“ в англійській мові, яка матиме рішальне значення для познайомлення вільного світу з Україною.

ХТО ВАЖАЄ НАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ В АМЕРИЦІ
РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО Й ГОСПОДАРСЬКОГО, ТОЙ
ПОВИНЕН НЕГАЙНО ВКЛЮЧИТИСЯ У ВЕЛИКУ — 75,000
ГРОМАДУ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Ukrainian National Association

81-83 Grand Street

JERSEY CITY, N. J.

ЩИРИЙ І ДРУЖНИЙ ПРИВІТ

з нагоди

25-літнього Ювілею Організації

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

та

СЕРДЕЧНІ ПОВАЖАННЯ

якнайкращих успіхів у важкій та невпинній праці
на користь поневоленої нашої Батьківщини і на славу
Українському Націоналістичному рухові

— складає —

ГОЛОВНИЙ УПРАВІ
ТА ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ МУН

14-ий ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА
в ДІТРОЙТІ

У П Р А В А :

М. СТРУЖОВСЬКА — голова
А. НАКОНЕЧНА — містоголова
С. СЕМЕГЕН — рек. секр.

З. ЗАЛУГА — фін. секр.
Т. ФЕДАК — касирка
М. СЕМЕГЕН — коресп. секр.

Контрольна Комісія

М. КОС — Р. ГРИГОРКО — К. ОНИСЬКІВ

ЧЕСТЬ І СЛАВА
МОЛОДИМ УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛІСТАМ!
НАШ ДРУЖНИЙ ПРИВІТ І НАЙКРАЩІ ПОВАЖАННЯ
з нагоди Їхнього 25-ліття.

52-ИЙ ВІДЦІЛ ОДВУ
ім. МИКОЛИ МІХНОВСЬКОГО в ШИКАГО, Ілл.

УПРАВА І ЧЛЕНИ
24-го ВІДДІЛУ ОДВУ
в ДІТРОЙТІ, Миш.

вітають палким привітом
ОРГАНІЗАЦІЮ МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
з нагоди 25-ліття

та бажають їй

сили й витривалости в змаганні й боротьбі за відновлення
САМОСТІЙНОЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

УПРАВА:

П. ЗАЛУГА — голова
М. ДЯКУН — містоголова
В. СЕМЕГЕН — секретар
Інж. В. МАРІЯШ — фін. секр.
В. ЧЕРВАК — касир

Ст. ЛЕВКУТ — організаційний
Інж. Я. ВАРИВОДА — культ.-осв.
В. ЯВОРСЬКИЙ — зв'яз. одноц. фонду
Н. СЕМЕГЕН — кольпортер
П. ГРИЦИК — госп. реф.

Проф. В. БЛИНСЬКИЙ — гол. Контр. Комісії
А. КОЛОДЬКО — член; Н. СЕМЕГЕН — член

УПРАВА І ЧЛЕНСТВО
20-го ВІДДІЛУ ОДВУ
В РОЧЕСТЕРІ

— вітає —

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
з нагоди 25-літнього Ювілею,
та бажає
УСПІХІВ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ ПРАЦІ.

ОДВУ ВІДДІЛ ч. 32
МІННЕАПОЛІС — СТ. ПОЛ, Місс.

З нагоди 25-літнього Ювілею
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

просимо прийняти від 32-го Відділу ОДВУ
найсердечніші братерські поздоровлення, поєднані з нашими найщирішими
пожажаннями — багато успіхів у Вашій так відданій праці, що була, є,
і напевно буде переходити з рук в руки Молодих Українських Націоналістів
до тих пір, поки Ви цей бойовий клич МУН понесете в Золотоверхий Київ,
у вільну, ні від кого незалежну Соборну Українську Державу.

ЗА 32-ий ВІДДІЛ ОДВУ:
С. КОЦЮБА — голова
Е. ПИСАРСЬКИЙ — секретар

ЗІ СРІБНИМ ЮВІЛЕЄМ ВІТАЄМО ЦИРО
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
І БАЖАЄМО НА ДАЛІ УСПІХІВ В ЇХНІХ
ДІЛЯНКАХ ДЛЯ ДОБРА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

**ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ
ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ**

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

F. O. Box 1661

Philadelphia, Pa.

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ

Братська, Запомогово-Обезпечена Організація
в АМЕРИЦІ й КАНАДІ.

Організована в 1910 р.

Інкорпорована в 1911 р.

Наголоєє понад 23 тисячі членів і понад \$ 6,500,000.00 майна.

Має найкращого рода найновіші поліси забезпечення на дожиття і на по-
смертне. Виплачує річні дивіденди. Помагає бідним, хворим і нездібним
до праці членам. Помагає матеріально незаможним українським студентам,
членам УРСоюзу, у вищих школах. Помагає своєму українському народо-
ві морально і матеріально в його стремління визволитись з чужого понево-
лення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Видає світ,
демократичного напрямку часопис „Народну Волю” в українській і ан-
глійській мовах.

ГОЛОВНИЙ ОСІДОК У. Р. СОЮЗУ :

440 Wyoming Ave.

Телефон: Diamond 2-0937
7-5649

SCRANTON, Pa.

COMPLIMENTS from

M U N
members of Branch 4

Victor BABANSKYJ
Olena FESSAK
Anna GURALNY
Walter HOSZKO
Jerry KRUPKA
Cathy MADAY
Michael KATYNSKY
Natalie PASIUK
Bohdan PELECH
Laryssa POLISHCHUK

Oleh RIZNYK
Zenon RIZNYK
Christine RYKEY
Roma SHUHAN
Mary Jane STASIUK
Rose Mary De LUCA
Vladimirus STECYK
Stella CHOMICZY
Helen WEST

ПРИВІТ

з нагоди Срібного Ювілею

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Д. ВОЙДУНИК
Л. ВЕРМЕС
Л. БЕЛЕНДЮК
К. ГУЦУЛ
А. ГЛАДУН
С. ЖУКОВСЬКА
П. ДНІСТРЯН
С. КАРПІНСЬКА
І. КМЕТИК
Р. КОДЕЛЯ

Є. КРУПКА
Г. ЛАЩЕНКО
М. ЛЕХИЦЬКА
К. МИГАЛЬ
С. МИХАЙЛІВ
А. МАРЕШ
О. ЧУПІЛЬ
П. РІЗНИК
П. СЕЛЕШКО
Г. ЛЕВЧУК

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ

ч. 1

НЮ ЙОРК

УПРАВА І ЧЛЕНСТВО
23-ГО ВІДДІЛУ ОДВУ ІМ. С. ПЕТЛЮРИ
в АЛЛЕНТАВНІ, Па.

— вітає —

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
з нагоди 25-літнього Ювілею
та бажає
дальших успіхів в праці.

8-ИИ ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО ВІПРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ
в КЛІВЛЕНДІ

пересилає

Найкращі побажання з нагоди 25-ліття МУН

ОБЛАСНА УПРАВА ОДВУ
в ДІТРОЙТІ, Миш.

— бажає —

ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
з нагоди 25-ліття існування і діяльності
найкращого розвою і багато успіхів у дальшій праці.

Іван ВІЛОУС,
голова

Іван ЛОТОЦЬКИЙ,
секретар

Best wishes for continued progress

Ukrainian Michigan League Inc.

6690 Michigan Avenue

DETROIT 10, Michigan

— — ©

Ambrose PSHENYCHNY —
Antony ONYSKOW —
Thomas CHRUSTAWKA —
Nicholas CAPP —
Wasył NYRCHAK —

President
Vice-President
Recording Secretary
Fins. Secretary
Treasurer

ЩИРИ ІОВІЛЕЙНІ ПОБАЖАННЯ

— *мисли* —

**БРАТСТВО СВ. ІОСАФАТА,
217 ВІДДІЛ УНСОЮЗУ
в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.**

Константин ШЕВЧУК
голова

Андрій ІВАНІВ,
фін. секретар

Іван ДЕРКАЧ,
касир

Григорія ВУЛАНЕЦЬ,
рек. секретар

ГРАТУЛЯЦІЇ

в 25-літню Річницю

— *бачи* —

успіхів і многая літ
**ТОВАРИСТВО „ЗАПОРОЗЬКА СІЧ“,
337 ВІДДІЛ УНСОЮЗУ
в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.**

К. МАНКІВСЬКИЙ — голова

В. ПОПОВИЧ — секретар

П. ДЗІОБА — касир

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ

для

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

пересилас

Ukrainian-American Club, Inc.

292 Hudson Avenue

ROCHESTER, N. Y.

З нагоди 25-літнього існування МУН —

„БРОДИ - ЛЕВ“, ІНК.,

UKRAINIAN NATIONAL HOME, 140-142 Second Ave., New York 3, N.Y.

БРАТСТВО ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ ВОЄННИМ ІВАЛІДАМ,

ВДОВАМ І СИРОТАМ та „ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ“,

в цей світлий Ювілей бажає Вам

і на майбутнє успіхів у Вашій діяльності для добра нашої Нації.

УПРАВА:

Володимир ЯВОРСЬКИЙ Пантелеймон ШУГАН Микола АНДРЕНКО

голова

орг. реф.

секретар

Григорія ЯРЕМЧУК

Мирон ЗАЛІПСЬКИЙ

фін. реф.

імпр. реф.

12-ий ВІДДІЛ ОДВУ
ім. Ю. Головінського
у ФІЛАДЕЛФІЇ

із нагоди 25-ліття Організації

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

•
— бажає —

•
ВСІМ НАШІМ МОЛОДИМ
СИЛ ЗДІЙСНИТИ ІДЕЮ ПРЕДКІВ.

Управа 12-го Відділу ОДВУ

10-ий Відділ ОДВУ
в НЬО ЙОРКУ

складає

з нагоди 25-ліття

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
ШИРИ ПРИВІТАННЯ

та бажає кращих успіхів у праці.

УПРАВА

8-ий Відділ У. З. Хреста

ім. СЛЕНІ ТЕЛІГІ
в КЛІВЛЕНДІ

— вітає —

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

З нагоди Срібного Ювілею нашої Врательної Організації
та складає — **ШИРИ ПОВАЖАННЯ**

в дальшій корисній праці для добра України та чергових успіхів і розвитку!

СЛАВА УКРАЇНІ!

ПРИВІТ

**МОЛОДИМ УКРАНСЬКИМ НАЦІОНАЛІСТАМ,
вірним єдиному й матірньому націоналістичному рухові —
з нагоди**

СРІВНОГО ЮВІЛЕЮ

— заск.ис —

Інж. СТЕПАН КУРОПАСЬ,

**головний контролер УНСоюзу і містоголова ОДВУ
ШИКАГО, Ілл.**

— — — — —
—————
— — — — —

З нагоди 25-ліття М У Н

— бажає —

ВЕЛИКОГО УСПІХУ В МАЙБУТНОСТІ

ДАРІЯ Н. КУЛЬЧИЦЬНА

власителька

САЛЬОНУ КРАСИ

433 East 9th Street

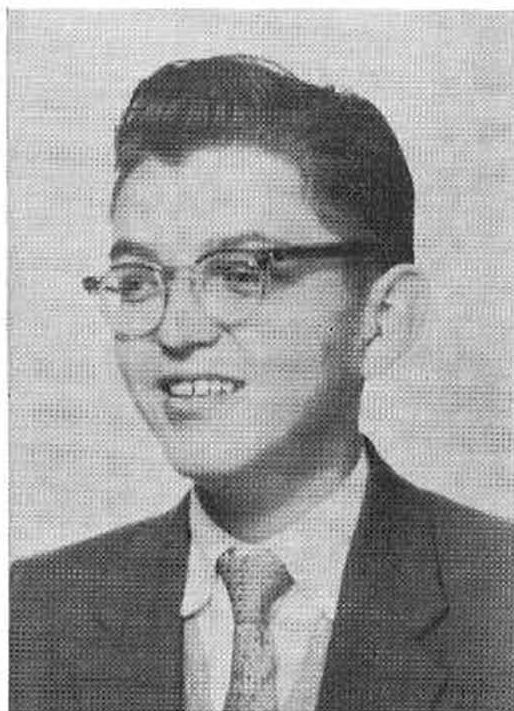
Tel.: GR 5-7107

NEW YORK CITY

НАЩИРІШІ ПОВАЖАННЯ

з нагоди 25-літнього Ювілею
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
пересилають

Михайло й Ольга ПОПІЛЬ
син Нестор та Іван ПОПІЛЬ

Молодий мунівець Нестор,
син Михайла і Ольги Попіль

•

Учасник вишкільного курсу МУН в Глен
Слей, Н. Й. та суботньої школи Українознав-
ства в Нью Брансвік, Н. Дж.

Закінчив 10-ту класу середньої школи та
плянує розпочати науку на одній із високих
шкіл.

4 Dayton Avenue

•

NEW BRUNSWICK, N. J.

Щирі побажання для МУН

Д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

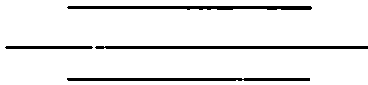
ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

з нагоди 25-ліття

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

складають

**Павлина й Володимир
РІЗНИК**

З нагоди

ЮВІЛЕЙНОГО ЗІЗДУ
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ

успіхів і витривалости на майбутнє

складають

ІВАН ПОПОВИЧ З РОДИНОЮ

КЛІВЛЕНД, Огайо

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

для МУН

ВОЛОДИМИР БЕРІЗКА

ПРИВІТ

для МУН

АНДРИЙ ГУБАЛЬ

546 E. Jersey Street

ELIZABETH, N. J.

CONGRATULATIONS

On the 25th Anniversary

May our aims and desires result in a free Independent Ukrainian State.

William Popowych

З 25-літнім ЮВІЛЕЄМ

щиро вітаю та бажаю якнайкращих успіхів у праці.

Привіт

від

Ліди і Михайла
БЕЛЕНДЮКІВ

Щирі побажання
з нагоди 25-ліття МУН

— *засміє* —

Відділ МУН
в НЮАРКУ, Н. Дж.

**УКРАЇНСЬКИЙ
ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ,**
18 Відділ ім. Олени Теліги
в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

складає

щирі і дружні привітання
з нагоди
25-літнього Ювілею МУН

УПРАВА і ЧЛЕНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ
ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ,**
12 Відділ

в ШИКАГО, Ілл.

складає

З нагоди 25-літнього Ювілею
МУН

найкращі побажання

Щирий привіт

з нагоди 25-ліття МУН

Теодор ФЕДУСЬ

5201 Woodland Avenue
PHILADELPHIA 43, Pa.

ПРИВІТ від

ДРУЗІВ

для

МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

**UKRAINIAN-AMERICAN
SPORTS CLUB**
1050 Clifford Avenue
ROCHESTER 21, N. Y.

З нагоди 25-ліття
МУН

найщиріший привіт і побажання
якнайкращих успіхів в будучині

За Управу У.А.С.Т.:

Микола ЄЙНА **Андрій ЯРІШ**
голова секретар

4-ий Відділ ОДВУ
ім. Ю. Головінського

в ГЕМТРЕМКУ, Мич.

З нагоди 25-ліття МУН в ЗДА
наші

найкращі побажання членам і
успіхів у поході до великої Мети,
до відродження
Української Самостійної Соборної
Держави

Sincere Greetings

Biblos Co.

107½ St. Mark's Place

NEW YORK 9, N. Y.

Tel.: OR 7-0370

З 25-літнім Ювілеєм щиро вітає

УКРАЇНСЬКА АПТЕКА STUTSKI'S PHARMACY

—> PRESCRIPTION SPECIALISTS <—

JOHN STUTSKI
Reg. Pharm. Pl. G.

Говорить по-українськи.

— WE DELIVER —

DRUGS — SUNDRIES — COSMETICS — TRUSSES
SURGICAL SUPPLIES

Phone:
TOMs River 8-0124
If No Answer Call TOMs River 8-0893

27 Washington Street .

TOMS RIVER, N. J.

ЩИРИЙ ПРИВИТ від

KARS JEWELERS

218 East 14th Street

NEW YORK 3, N. Y.

Добре відома серед української публіки

**ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
РАДІОТЕХНІЧНИЙ ІМПОРТОВИЙ СКЛАД**

НАИБІЛЬШИЙ вибір ювелірних виробів з 14 і 18 кт. золота.
ВЕЛИКИЙ вибір швейцарських годинників по конкурентійних цінах.

НАША ювелірна і годинникарська робітні рекомендовані фірмою "OMEGA".

Короткохвилові радіо-апарати:

"TELEFUNKEN" — "GRUNDIG" — "TONFUNK" — "NORDMENDE"
"BLAUPUNKT"

у великому виборі — по найнижчих цінах.

ТЕЛЕВІЗИ, ПАТЕФОНИ, МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
та багато інших.

Щойно одержали найкращої якості „ТАЙП-РЕКОРДЕРИ відомої марки
"PHILIPS" — (Norelco).

ПРИВИТ від

НАИБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШАДНИЦІ

The Parma Savings Co.

Member — Federal Home Loan Bank System

5839 Ridge Road
TU 4-8700

2190 Professor Street
PR 1-3627

в КЛІВЛЕНДІ

ПЛАТИМО — 3 ½ % НА ОЩАДНОСТІ

Основано 1915 року.

\$ 12,000,000.00 майна.

Кожне щадниче conto обезпечене на \$ 10,000 Федеральною Агенцією.

Принимасмо ошадності з усієї Америки поштою.

ЦЕНТРАЛЯ:
5839 Ridge Road
CLEVELAND 29 (Parma), Ohio
Tel.: TU 4-8700

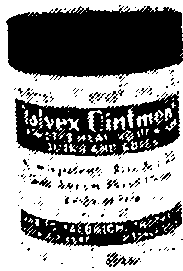
ФІЛІЯ (Ukrainian Office):
2190 Professor Street
CLEVELAND 13, Ohio
Tel.: PR 1-3627

Congratulations

on your 25th anniversary and hope that you meet with great success.

YALVEX FOOT POWDER

ПУДРА ДО НІГ

Якщо Ви вживали різних ліків на попечення або рани та не назвали полегшення, зарискуйте ще раз та попробуйте застосувати масть YALVEX.

У своїй аптеці я виготовляв масть YALVEX на протязі 50-ти років. Мої клієнти признавали, що масть YALVEX є виімково добра на попечення та різні рани і говорили мені, що вона є ліпша, як усе інше, чого вони вживали. І справді висліди були надзвичайні: поперше вона зменшувала та заспокоювала біль, опісля приходило госни, се поступаючи помалу, аж рана або боляк замикалися цілком і залишилися замкненими. Такі повідомлення приходили до мене на протязі багатьох років від тих, що вживали YALVEX. Добрі наслідки вживання масти YALVEX стверджує у письмовому свідченні, під присягою, один із багатьох уживачів її:

Mr. John O'Brien, 140 Mildorf Street, Rochester, N. Y., а також Mrs. Ella Jamieson, 578 South Ave., Rochester, N. Y. Вони вживали її дуже гарним наслідком на варікозний боляк на своїх ногах.

Масть YALVEX є також дуже добра на випрїття міккроччя, подрапини та розрізи.

CHARLES YALOWICH — Pharmacist

6 Avenue "A" West

ROCHESTER 21, N. Y.

Congratulation and best wishes from

MICHAEL D. ZARETSKY — Realtor

REAL ESTATE & INSURANCE AGENCY

— OVER 2,000 PHOTO LISTINGS —

including single's two family — three family — four family dwellings

Business — Buildings — Farms.

— APPRAISELS — MORTGAGES — CONSULTATIONS. —

GENERAL INSURANCE

FIRE — CASUALTY — BONDS — INLAND and OCEAN MARINE

GLASS — BOILER and MACHINERY.

593 Hudson Avenue

ROCHESTER, New York

Phone: HAmilton 6-9375
Open: Evening till 9:00 P.M.

ЩИРІ ПРИВІТАННЯ

з нагоди 25-ліття існування МУН-у

**МОЛОДИМ УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛІСТАМ
НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ**

— *бачити* —

одипоке під українським зарядом бюро, з ліцензією на висилку пачок
в Україну, Литву, Латвію й інші країни

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

116 E. 7th Street

Tel.: YUkon 2-0380

NEW YORK 9, N. Y.

— Користайте із скорої, солідної і фахової обслуги. —
— Щадіть час та гроші, користайте з наших дуже низьких цін. —
Роман ГАНКЕВИЧ — керішник

Parcel & Trading Co.

80 East 7th Street
NEW YORK CITY 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3930

ВИСИЛКА ПАЧОК ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ

Фахово, солідно (із дешевою оцінкою) та скоро. — 100% гарантія.
Висилку і мито платиться тут. — Летунською поштою до 8-10 днів.

Масмо на складі гуртом і деталічно такі товари:

Шкіру м'яку і тверду — Хустки швейцарські, японські, аргентинські та інші.
— Матеріали вовняні імпортовані і місцеві — Полотна — Вовни — Оксамити
— Струски та інші Машинки до стриження — Бритви та Ножиці — також
німецькі Діаманти до різання скла у великому виборі. — Ціни низькі.
Щоденно - від 9-ої рано до 8-ої вечора; у Неділі - від 9-ої рано до 4-ої п. п.

— *Best wishes* —

ART
SERVICE

COURTESY
VALUE

Hollywood Florists
FLOWERS FOR ANY OCCASION

127 Seventh Street

GRamercy 5-7844

NEW YORK 9, N. Y.

bet. Ave. "A" & 1st Ave.

ПОВАЖАННЯ УСПІХІВ
в конструктивній роботі від
ГАЛЯНТЕРІЙНОЇ КРАМНИЦІ „МОДА”

MODA

FAMILY CLOTHING STORE

862 N. Marchall Street

WA 2-6856

PHILA. 23, Pa.

ЩИРИЙ ПРИВІТ від

ЕКО

FURNITURE & ELECTRICAL APPLIANCES

739-741 W. Girard Avenue

PHILA. 23, Pa.

Власники:

І. ЩУПАКІВСЬКИЙ

О. ЛУПАНЬ

Д-р І. ПАВЛІЧКА

Tel.: PO 3-2056

ЩИРИЙ ПРИВІТ від

Wujkiw Furrier Inc.

FUR STYLIST

JOHN WUJKIW

111 East 7th Street
Between 1st Ave. & Ave. "A"
NEW YORK 9, N. Y.

Tel.: SPring 7-8710

ЩИРИ ПОВАЖАННЯ

з нагоди 25-ліття МУН

— *зверіть* —

одинокий УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП під назвою

Washington Inn

Sells:
WINES — BEER — LIQUORS — SANDWICHES
at fair prices

STEPHAN BOGDA — Prop.

South Washington Avenue

NEW MARKET, N. J.

PL. 2-9844

Best wishes for

A SUCCESSFUL 25th ANNIVERSARY and CONTINUED PROGRESS

Bonderchuk Chevrolet, Inc.

2021 Nottingham Way
TRENTON, N. J.

Established 1920

Tel.: Juniper 7-7700

ЩИРИЙ ПРИВІТ

з нагоди 25-ліття існування МУН

ПОДІЛЛЯ — СПІЛКА М'ЯСАРСЬКИХ ВИРОБІВ

Поручає ВШ. Громадянству:

Різні м'ясиви найкращої якості, Шинки власні, тутешні й імпортовані. Ковбаси різних стилів і родів, а зокрема „Подільського Стилю” й т. зв. „Стрілецькі” Кишки, Сальцесони, Парівки, Паштетівки, Вуджений Каччок, Вуджений Вочок, Зяляц.

NEW YORK 9, N. Y.

103 Ave. "B" (betw. 6-7 Sts.)

(O)regon 7-8081

З 25-літнім Ювілеєм щиро вітає
та бажає якнайкращих успіхів

Ф О Р Т У Н А

Одинок на Філадельфію і Околицю
УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ВЗУТТЯ
власники

ІВАН і ЮРІЙ ГАВРИЛОВІ

515 W. Girard Avenue

ST 2-6342

PHILADELPHIA 22, Pa.

ЩИРИЙ ПРИВІТ

для МУН

ДАНИЛО СЕРНА та ІВАН ДЗЯДІВ

власники ВІДПОЧИНКОВОЇ ОСЕЛІ

Wagon Wheel Cabins

ROUTE 17

Tel.: DOWnsville 3-1515

EAST BRANCH, N. Y.

Compliments of

**SAMCO TIRE CO.
ESSO GAS STATION**

Автомобільні колеса всіх компаній
та додатки до авт

741 Springfield Avenue
IRVINGTON, N. J.
Tel.: ESsex 2-1623

Compliments of

Frank GARFINKEL

**GARFINKEL'S
SURGICAL & DENTAL SUPPLY**

141 Avenue "A" -- at -- Ninth St.
NEW YORK 9, N. Y.

Copying
Enlarging

Framing
Coloring

**PARK VIEW PHOTO STUDIO
R. FENCHYNSKY**

Wedding and Family Groups
Portraits
Candid Photography

437 E. 6th Street
(Bet. Ave. "A" & 1st Ave.)
NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: ORegon 3-4466

Sincere Greetings

J. & T. ROMASHKO BROS.

Imported & Domestic
WINES & LIQUORS
L-5245

PROMPT FREE DELIVERY

178 E. 7th Street (Bet. A & B)
NEW YORK CITY

OR 3-4770

Sincere Greetings

**OMER E. MILES
(MALYTSKY)**

Attorney and Counsellor at Law

805 Society for Savings Bldg.
CLEVELAND 14, Ohio

CHerry 1-7056

Compliments of

**BUHAY CHAPEL
D. Gitre, Dir.**

3103 Commor Street
(Across the new church)
HAMTRAMCK, Mich.

TW 1-6577

TR 3-4983

Compliments of

**TASCHUK MEAT MARKET
— М'ЯСНА КРАМНИЦЯ —
поругає**

щоденно свіже, якісне м'ясо,
та домашнього виробу ковбаси.

152 East Ave. "C"
NEW YORK CITY

Tel.: CAnal 8-2886

Compliments of

MICHAEL COMMINI

© Real Estate
© General Insurance
© Travel Bureau
© Air Lines

158 Hamilton Avenue
TRENTON 9, N. J.

Phone EXport 4-1127

4-1128

SURMA BOOK & MUSIC CO.

GIFTS - RECORDS
PHONOGRAPHS — MUSIC

Books, Periodicals, Ukr. Easter Eggs
Pure Honey, Radios, Typewriters
Embroidery Thread & Material

11 East 7th Street
NEW YORK 3, N. Y.

Tel.: GRamercy 7-0729

VARIETY BAZAAR
DRY GOODS — STATIONERY
RADIO & TELEVISION

— SPECIALTY —
Imported European
Kerchiefs & Blouses

91 Mercer Street
(Cor. Springfield Ave.)
NEWARK, N. J.

Phone: Michell 2-1343

Compliments of

BOWL-O-DROME
BAR & GRILL
Liquor Store — Bowling Alleys
Owner: A. HALELUK

89 Jersey Ave.
NEW BRUNSWICK, N. J.

Phone: CHarter 7-9566

Compliments of

SHERELIS FURNITURE CO.

СЮІАД МЕБЛІЕ
і домашніх приборів

558 Hudson Ave.
ROCHESTER, N. Y.

Compliments of

Paul W. HARRIS
FUNERAL HOME

954 Clifford Ave.
ROCHESTER, N. Y.

Compliments of

James KUKARYCH
CLOTHING STORE

919 Main Ave.
ROCHESTER, N. Y.

З нагоди 25-ліття
щиро вітає

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
„ДІЯ ДЕМ”

140 2nd Ave.
(Український Народний Дім)
NEW YORK CITY

Щирий привіт

з нагоди 25-ліття МУН
пересилає

Е К О
UNIVERSAL GIFT STORE

145 Second Avenue
NEW YORK 3, N. Y.

Щирий привіт
з нагоди 25-ліття МУН
пересилає
УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
1 В-80
„ГОВЕРЛЯ”
41 E. 7th Street
НЮ ЙОРК
Tel.: GR 5-0193

ELDORADO
GIFT SHOP
American & Imported Novelties
511 W. Girard Ave. PHILA. 23, Pa.
POplar 3-6818
⊗
Вітаємо з Ювілеєм
М. БУЛЬБА П. ГЕНГАЛО

Найщиріші побажання
— *менше* —
GREAT LAKES TAVERN
6301 Denison Avenue
CLEVELAND, Ohio
MElrose 1-9699
М. ЛАЗУТА — власитель

Найкращих успіхів в праці
— *бажаче* —
“IRENE'S GROCERY”
Одинокий
Український Споживчий Склад
п. ВОЛОДИМИРА ГРОНЯ
226 French Street
NEW BRUNSWICK, N. J.

ПРИВІТ від

Д Р У З І В
з нагоди 25-ліття
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

3 нагоди
25-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ІСНУВАННЯ І ПРАЦІ
МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
НАЙКРАЩІ ПОВАЖАННЯ
складають :

СІЧ Д.	СЕМЕНЮК С.
ТАЩУК І.	ЛГОВЧЕНКО Г.
СУЩИК Т.	ДУТКОВСЬКИЙ О.
СІДУН І.	БІЛИК М.
ЧАПОВСЬКИЙ М.	КОЗЛОВСЬКИЙ В.
ПІКІЖОВИЧ П.	ПАКОШ В.
ГІРНЯК В.	ГОШОВСЬКИЙ О.
ГІРНЯК О.	ПАВЛИШИН С.
ШРАМЕНКО Р.	ЗУВІЛЬ М.
МОЧУЛА В.	ФЕДУНИШИН І.
РУДАКЕВИЧ І.	ЗАБОЛОЦЬКИЙ І.
РУДНИЦЬКИЙ Т.	ЛУЧЕНКО М.
МАКСИМІВ З.	КІРЧЕН І.
БЛИХА І.	ОЛЕКСИН І.
ВОЛИЧКО М.	ЛЯЛЬКА М.
МАРКОВИЧ А.	ЛЕХНОВСЬКИЙ І.
ВРОНА М.	МАТИРЧИН В.
БРИКАЙЛО П.	ОЛЕКСИК І.
РОМАНЮК Е.	МИКИТЮК В.
ВЕЛЕНДЮК М.	ЧЕРНЕВИЧ В.
Д-р МИХАЙЛІВ В.	ГРИЦЕЛЯК С.
Д-р АРТЕМОВИЧ Т.	Д-р ТИМОЧКО
Д-р КІНДРАТ І.	ТРИЩУК І.
Мгр. СТЕЩЕ	ФУТА П.
Мгр. ПОВХ А.	ГРАНКОВСЬКИЙ В.
ЗЕЛЕЗ В.	ПАВЛИК І.
Інк. ВЕРГУН Р.	ЯРСТИНЮК Т.
БАРАН О.	ЗАДОРЕЦЬКИЙ А.
КРИЧУК С.	КАХНАКЕВИЧ Т.
ЛАВА В.	МАНЬКІВСЬКИЙ К.

П О Я С Н Е Н Н Я ДО ФОТО-ВСТАВОК

I. СТОРІНКА

Гора: Президія Святочного З'їзду в честь полк. А. Мельника в 1957 році
Долина: Полк. А. Мельник в товаристві на оселі ім. О. Ольжича

II. СТОРІНКА

Гора: Оркестра УНО в Канаді, яка часто пригравала муніцям в Америці перед другою світовою війною
Середина ліва: Виступ „Джерела” у Філадельфії в 1953 році
Середина права: Танець „Катерина”
Долина ліва: Перед виступом в домівці 10-го Відділу ОДВУ в Нью Йорку
Долина права: Перед виступом в Нью Йорку

III. СТОРІНКА

Гора: Товариська зустріч на Глен Спей в 1955 році
Долина ліва: Управа Відділу МУН в Маямі, Флорида
Долина права: Після виступу „Джерела” на пікніку ОДВУ у Флориді, 1954 р.

IV. СТОРІНКА

Гора: Управа та члени МУН в Рочестері в 1958 році
Середина ліва: Літературний вечір проф. О. Грановського, влаштований Відділом МУН в Твін Сіті 1953 року
Середина права: Перед початком Андріївського Вечора в Нью Йорку
Долина ліва: Похід з прапорами з нагоди 25-ліття ОУН на українській оселі
Долина права: Похід муніципів на українській оселі

V. СТОРІНКА

Гора: Секція I-го Відділу МУН ім. О. Ольжича в Нью Йорку під час виступу „Воротниця” в телевізійній програмі
Долина ліва: Полк. А. Мельник входить до залі Святочного З'їзду в липні 1957 року в супроводі проф. О. Грановського та Раїси Шило-Вакум
Долина права: Молодь Аллентавну вітас полк. А. Мельника в 1957 році

VI. СТОРІНКА

Світлина з урочистого посадження пам'яткового дуба на оселі ім. О. Ольжича в липні 1957 року полк. А. Мельником

VII. СТОРІНКА

6 горішніх світлин з урочистого посадження пам'яткового дуба на оселі ім. О. Ольжича
2 долішні світлини з Основуючих Загальних Зборів в Ньюарку 1957 року

VIII. СТОРІНКА

Світлини з українського села в 1955 році з нагоди 25-ліття ОУН. Приїзд, виступи, марші гуртка „Джерело”

IX. СТОРІНКА

Гора: Фрагмент з програми на українському селі в 1955 році
Долина: Похід „Джерела” на українському селі. На чолі голова Д. Серна

X. СТОРІНКА

Гора: З виступу „Джерела” у Філадельфії
Середина ліва: Учасники представлення „Ой не ходи Грицю” в Авдиторії греко-католицької Церкви в Нью Йорку, 17-го червня 1951 року
Середина права: З виступу у Філадельфії
Долина ліва і права: З виховного табору на оселі ім. О. Ольжича 1958 року

XI. СТОРІНКА

Світлини з виховного табору на оселі ім. О. Ольжича в 1958 році

XII. СТОРІНКА

Гора ліва: Відділ МУН в Твін Сіті в 1953 році по Академії Крут
Гора права: Конференція Української Націоналістичної Молоді в Клівленді в 1953 році
Середина ліва: Учасники Святочної Академії присвяченої О. Ольжичеві влаштованої МУН на Глен Спей в 1956 році
Середина права: Делегати Відділу МУН з Мінесоти на Конференції Української Націоналістичної Молоді в Клівленді 1953 року
Долина ліва: З виховного табору на оселі ім. О. Ольжича
Долина права: Д-р Р. Петріна, мистецький керівник „Джерела” після сольового виступу у Філадельфії в супроводі двох членів

В і д Р е д а к ц і я: На сторінці 29, у підписі під світлиною Культурно-Освітнього Референта ГУ МУН О. Чайникова, зайшла технічна помилка рядки обернені в протилежну сторону, — за що перепрошуємо О. Чайникова та Шановних Читачів.

З М І С Т

Молодим Українським Націоналістам <i>Олександр Неприцький-Грановський</i>	6
Слово до Молодих Українських Націоналістів <i>Полк. Андрій Мельник</i>	7
МУН в недовно-минулому й сучасному <i>П. Мигаль-Різник та О. Домарацький</i>	9
Мунівці <i>Роман Шраменко</i>	31
Сімнадцятий <i>Юрій Ліпа</i>	34
Преса — реалізатор завдань <i>Анатоль Домарацький</i>	35
Драматично-хореографічний гурток „Джерело“ <i>Андрій Морозенко</i>	37
Дванадцять літ <i>Олег Ольжич</i>	40
Українська оселя ім. Олега Ольжича <i>Володимир Різник</i>	41
Слово до батьків <i>Ю. Пундик</i>	43
Карпатська Січ <i>Богдан Кравців</i>	46
Фізична культура і кадри <i>М. Д.</i>	47
Незрушена в руїнах <i>Олександр Неприцький-Грановський</i>	50
Якими прагнемо бути? <i>Богдан Миrowsic</i>	51
Підсумки 25 років Українського Націоналістичного Руху <i>Ю. Миколин</i>	53
Тривання <i>М. Орест</i>	56
Олег Ольжич в минулому й сучасному <i>Раїса Шило-Бакум</i>	57
A Nation's Builders <i>Marusia Popovich</i>	61
Challenge to Youth <i>Oleh Riznyk</i>	63
25 Years! <i>William Popowuch</i>	65
Побажання — оголошення	67
Пояснення до фото-вкладок (12 ст.)	94
Автографи — Autographs	96

ΑΥΤΟΓΡΑΦΗ — AUTOGRAPHS:

ПРИ
ДОПОМОЗІ
МОЛОДІ, —

НА
ДОБРО Й КОРИСТЬ
МАЙБУТНІХ ПОКОЛІНЬ ...

ОСЕЛЯ ім. О. ОЛЬЖИЧА

в ЛІГАЙТОН, Па.